© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

ПАГОНЯ

Чацвер
7 верасня 2000 г.
№ 33 (480)
Кошт 70 рублёў

Віншаванне

Гарадзенская гарадская арганізацыя БНФ «Адраджэньне» віншуе усіх гарадзенцаў з Днём Беларускай Вайсковай Славы. Аршанская бітва 1514 года назаўсёды ўвайшла ў гісторыю як узор вайсковага майстэрства і мужнасці беларускіх ваяроў. Яна яшчэ і сведка таго, што нашыя продкі на працягу стагоддзяў вялі крывавыя войны за незалежнасць з усходнім агрэсарам - Маскоўскай дзяржавай. І ў сённяшніх інтэграцыйных гульнях рэжыму з Расеяй яна, як ніколі, з'яўляецца сімвалам змагання за вольную Беларусь. Са святам, дарагія суайчыннікі!

Сьвяту - быць!

У пятніцу Гарадзенскі гарвыканкам адмовіў у правядзенні святочных пікетаў ды канцэрта, якія рыхтавала гарадзенская арганізацыя БНФ «Адраджэньне» на Дзень Беларускай Вайсковай Славы 8 верасня.

Гарвыканкам адмовіўся нават разглядаць заяву гарадзенскай арганізацыі БНФ «Адраджэньне». Хаця закон «Аб мітынгах...» абавязвае яго гэта зрабіць, і даць адказ у адпаведны тэрмін. Мэр горада спадар А.Пашкевіч манкіраваў сваімі службовымі абавязкамі. Гарвыканкам спрабуе зрабіць выгляд, што БНФ у горадзе не існуе, на той падставе, што арганізацыя да гэтага часу не можа прайсці перапастаноўку на ўлік (у гэтым жа гарвыканкаме!).

Але БНФ «Адраджэньне» - гэта рэальныя людзі, рэальная палітычная і грамадская сіла ў горадзе. Таму на пасяджэнні Рады 5 верасня франтаўцы вырашылі, што нягледзячы на забарону ўладаў, свята адбудзецца. Пачнецца святкаванне тэматычнай выставай вядомага мастака Зміцера Іваноўскага. Плануецца замовіць памінальныя малебны за беларускіх ваяроў, палеглых за радзіму, у Фарным касцёле ды Каложскай царкве. Будуць ускладзеныя вянкі і кветкі да памятных месцаў Гародні абаронцам Айчыны. А завершыцца свята падняццем бел-чырвона-белага сцяга ды бардаўскім канцэртам на традыцыйным месцы святкавання Дня Беларускай Вайсковай Славы, ля Каложы.

Графіка ад Кузняцовай

Сёння, 7 верасня, вернісажам гарадзенскай мастачкі Алены Кузняцовай распачынаецца чарговы выставачны сезон у Галерэі мастацтваў «У Майстра».

Гэта першая персанальная выстава Алены, і прадстаўлена яна будзе графікай.

Ул.Інф.

«Беларускі» ансамбаль - «Польскія кветы»

З 31 жніўня па 3 верасня ў Польшчы праходзіў фэст касцельнай песні. Упершыню ў гэтым фэсьце ўзяў удзел беларускі ансамбаль - «Польскія кветы» з Астраўцу.

Кампазытар ансамблю Аляксандар Альховік патлумачыў выбар тым, што на адным зь іх канцэртаў увесну пабываў консул Польшчы, якому, відаць, запаў у душу выступ астраўчанаў. Усе песні будуць выкананыя на польскай мове. У складзе ансамблю - сямёра астравецкіх школьнікаў, якія паглыблена вывучаюць польскую мову.

БАРЦ

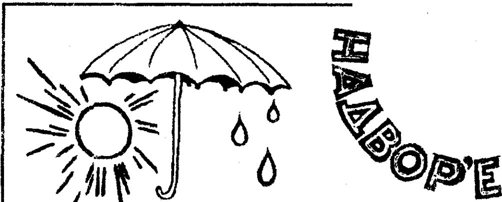

8, 9 верасня - воблачна, з праясненнямі, без ападкаў, месцамі - уначы прымаразкі, вецер слабы, 2-4 м/с. Тэмпература паветра **8 і 9 верасня** - уначы +3...+8, удзень +13...+18.

Лепей за сталом з сябрамі, чым такія Выбары!

Правасуддзю не знайшлося прыстойнага месца ў нашым горадзе

«У новых будынках мы павінны па-новаму весці правасуддзе», - заявіў міністр юстыцыі Рэспублікі Беларусь Валерый Сукала у сваім выступленні на адкрыцці будынка, у якім зараз будуць размяшчацца Упраўленне юстыцыі Гарадзенскага аблвыканкама і Суд Кастрычніцкага раёна горада Гродна. «Па-новаму», паводле меркавання спадара Сукалы, азначае «без хамства, без грубасці, наогул, на другім якасным узроўні».

У складзе сталічнай дэлегацыі быў таксама намеснік кіраўніка Адміністрацыі прэзідэнта Аляксандар Абрамовіч. Невядома, ці абмежавалася мэта прыезду такой важнай персоны ў абласны цэнтр толькі ўдзелам ва ўрачыстасцях з нагоды адкрыцця будынка. Але і ён выступіў з прывітальным словам. Спадар Абрамовіч нагадаў прысутным пра тое, што хутка парламенцкія выбары і запэўніў, што «наша выбарчае заканадаўства адпавядае ўсім патрабаванням сучаснага грамадства» і што «улада робіць усё, каб выбары прайшлі дэмакратычна».

Павіншаваць суддзяў Кастрычніцкага раёна прыйшлі з абласной адміністрацыі, з абласной калегіі адвакатаў, прадпрыемстваў горада. Малады старшыня суда Валерый Кулакоўскі прымаў падарункі: па камп'ютару ад Абласнога суда і ад Міністэрства юстыцыі, тэлевізар ад прадпрыемства «Гроднааблнафтапрадукт», пейзаж ад калегіі адвакатаў, дыван ад спадара Абрамовіча.

Адразу з сесіі аблвыканкама прыехалі на ўрачыстасць намеснік старшыні аблвыканкама Віктар Чорны і старшыня аблсавета Аркадзь Карпуць. У сваім выступленні спадар Карпуць радасна далажыў менскім гасцям, што «становішча ў вобласці добрае, стабільнае», а пто датычыць будучай выбарчай кампаніі, то «сітуацыю ведаем, кантралюем, падабраны добрыя дэпутаты». Падарунак ён, праўда, з сабою не прывёз, але запэўніў, што «Дубко на гэта выдаткаваў пэўную суму».

Нягледзячы на ўрачыстыя прамовы і віншаванні, уражання, што ўсе засталіся задаволеныя новым будынкам, не склалася. Прамовам папярэднічаў агляд памяшканняў. Высокія госці заглядалі ва ўсе кабінеты і калідоры. Міністр нават паторгаў ручку яшчэ зачыненай мужчынскай прыбіральні. «Незадаволены. Міністру не падабаецца», - чуўся шэпт мясцовай публікі. І на самой справе. Асаблівай радасці такое тварэнне выклікаць не можа. Ад яго праектавання да здачы ў эксплуатацыю мінула 10 гадоў. Размяшчэнне памяшканняў і дызайн нагадваюць звычайныя вясковыя канторы забудовы 70-х гадоў. Хол (калі яго наогул можна так назваць) адрозніваецца ад пад'езда шматкватэрнага дома хіба тым, што яшчэ свежая фарба на ягоных сценах. Але ж гэта самае першае памяшканне, куды патрапіць чалавек, што сюды завітае. Таму яно павінна выклікаць калі не трымценне і хваляванне, то хаця б павагу да правасуддзя. Зрэшты, тыя, хто цяпер будзе тут працаваць, напэўна, узрадаваныя і такому варыянту. Бо да нядаўняга часу Суд Кастрычніцкага раёна туліўся разам з Абласным па вуліцы Карбышава. Там было настолькі цесна, што іншы раз пасяджэнні суда праходзілі ў кабінетах, дзе быў хаця б адзін свабодны стол, прычым, у гэтых жа памяшканнях працавалі іншыя людзі.

Цікава абранае і месца размяшчэння будынка. Суд Кастрычніцкага раёна знаходзіцца чамусьці не ў Кастрычніцкім, а ў Ленінскім раёне і ў такім занядбаным ды пустэльным месцы, што праблема адшукаць яго будзе яшчэ доўга мучыць жыхароў горада.

Сава Травень

Ментоўскі «беспредел» на дзень ведаў

Упершыню ў Гародні Дзень ведаў сьвяткавалі так гучна. Урачыстыя мерапрыемствы з гэтай нагоды адбываліся на ўпрыгожанай чырвонымі сьцягамі плошчы Леніна. Туды й прыйшлі сотні першакурсьнікаў трох гарадзенскіх унівэрсытэтаў.

Перад навасьпечанымі студэнтамі выступала адміністрацыя гораду, а таксама рэктары, прарэктары і выкладнікі Гарадзенскага дзяржаўнага унівэрсытэта імя Янкі Купалы, дзяржаўных медычнага і агратэхнічнага унівэрсытэтаў. Мэр гораду Анатоль Пашкевіч скарыстаўся моладзевым сьвятам, каб заклікаць усіх на маючыя адбыцца выбары: «...І так жа актыўна, як вы сёньня прыйшлі сюды, мусіце прыняць удзел у выбарах»! Маўляў, выбярыце таго, хто будзе праводзіць вашыя студэнтскія інтарэсы ў парляманце.

Піва, неад'емнага кампаненту усіх студэнцкіх сьвятаў, не было - ў цэнтры гораду быў забаронены гандаль алкаголем. Нягледзячы на гэта, моладзь забаўлялася, як магла - сьпявала, танчыла, слухала канцэрт і проста сядзела на клумбах. Ахоўнікі правапарадку, як заўсёды шматлікія, таксама не сумавалі. Тройка міліцыянтаў актыўна перапісвала пашпартныя дадзеныя тых, хто не паліўшу за патрэбнае ўстаць падчас выкананьня дзяржаўнага гімну. Старшы лейтэнант Мулярчык, які кіраваў «карнай апэрацыяй», паведаміў, што сьпісы гэтых маладых людзей будуць пададзеныя ў дэканаты.

Юлія Дарашкевіч

Вучыцца ці жаніцца?

Стартаваў чарговы студэнцкі навучальны год. Зноў лекцыі, канспэкты, чэргі ў бібліятэках, стрэсы падчас сэсіяў, барацьба за адзнакі й адвечнае пытаньне: як пражыць на стыпендыю ў пяць баксаў? А мо ня трэба ўсё гэта, можа, лепей пайсьці працаваць? Ці заняцца рэкетам, зарабіць шмат-шмат грошай і... Ці мо пайсьці замуж па разьліку за старэнькага мільянэра-замежніка? Вучыцца ці жаніцца? - тэма чарговага тэлефоннага апытаньня ПАГОНІ.

Эльвіра Гусінская, загадчыца Дому грамадзянскіх абрадаў:

- Усяму свой час. Адукацыю атрымліваць лепш адразу пасьля школы, а жаніцца ніколі не позна. Да нас прыходзяць пары і па 55-57 гадоў. Грошы можна нажыць, а каханьне - не. Хаця шлюбы па разьліку лічацца мацнейшымі. Толькі я мяркую, што той, хто жэніцца з-за грошай, сам сябе абкрадае. Каханьне - гэта ж цэлы сусьвет...

Ліля, настаўніца з дзьвюма вышэйшымі адукацыямі:

- Вучыцца?! Глядзячы дзе. Калі ў нашым ГрДзУ, то гэта бессэнсоўная рэч. Лепей узяць шлюб. Можна пайсьці замуж і займацца самаадукацыяй. А ва ўнівэрсытэце ўвесь час мала таго, што абавязкова чытаеш састарэлую камуністычную літаратуру, дык яшчэ і хвалюйся: як і каму даць хабар.

Валянцін Мялешка, вядучы інжынер ААТ «Белсантэхмантаж»:

- Спачатку трэба навучыцца, пасьля - працаваць. Бо калі ты непісьменны, што ты будзеш зарабляць? Я ўсё жыцьцё вучыўся: школа, вучэльня, розныя курсы, тэхнікум, інстытут... Гэта дапамагае адчуваць сябе маладым.

Алена Сямчук, першакласьніца:

- Не, лепш вучыцца. Замужам нецікава. Гэта толькі на вясельлі добра, а пасьля... А калі вучыцься, можна шмат даведацца пра розных жывёлаў, птушак.

Уладзімір Коцкі, пенсіянэр:

- Адукацыя, безумоўна, патрэбная. Гэта - фундамэнт усяго. Але для дзяўчыны добра выйсьці замуж - лепш, чым скончыць два ўнівэрсытэты.

Юлія Дарашкевіч

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

Эўропа ня будзе дасылаць назіральнікаў на выбарчы фарс 15 кастрычніка

30 жніўня ў Вене адбылася тэхнічная канфэрэнцыя АБСЭ, яе Парляманцкай Асамблеі, Парляманцкай Тройкі Эўрапарляманту. На канфэрэнцыі таксама прысутнічалі (упершыню) прадстаўнікі СНД і яе Парляманцкай Асамблеі.

Ад дэлегацыі беларускай апазыцыі на канфэрэнцыі АБСЭ выступілі прадстаўнікі КРДС Вінцук Вячорка і Анатоль Лябедзька. Ад урадавага боку - намесьнік міністра замежных справаў С.Мартынаў.

Пасьля гэтага пачалося абмеркаваньне беларускага пытаньня, якое адбывалася ўжо без удзелу беларускіх дэлегацыяў. У выніку абмеркаваньня былі прынятыя заключныя рэкамэндацыі, у якіх, насуперак дамаганьням Лукашэнкі, Расеі й дэлегацыі СНД, няма і гаворкі наконт прысланьня міжнародных назіральнікаў. Адзінае, што плянуецца Эўропай - гэта прысланьне місіі тэхнічнай ацэнкі сытуацыі пад эгідай Бюро правоў чалавека АБСЭ. У пункце 8 «Вынікаў і рэкамэндацыяў Трэцяй тэхнічнай канфэрэнцыі» (дакумэнту, прынятага сёньня на тэхнічнай канфэрэнцыі АБСЭ) зазначаецца: «Прысутнасьць тэхнічнай ацэнкі місіі Парляманцкай Тройкі і Бюро правоў чалавека АБСЭ падкрэсьлівае палітычную значнасьць таго, што Эўропа далучаецца да разьвіцьця й кансалідацыі дэмакратыі ў Беларусі. Іх прысутнасьць у Беларусі з нагоды парляманцкіх выбараў не азначае міжнароднага прызнаньня дэмакратычнага характару й вынікаў працэсу парляманцкіх выбараў».

Як заявілі кіраўнікі апазыцыі, яны ацэньваюць вынікі канфэрэнцыі як свой бясспрэчны посьпех.

Ул. інф.

У Смаргоні затрымліваюць патрыётаў

У мінулую нядзелю сябры Кансерватыўна-Хрысціянскай Партыі - БНФ мелі намер правесці пікет у абарону незалежнасці Беларусі ў цэнтры Смаргоні. Але мясцовая ўлада дазволіла правядзенне акцыі на ўскрайку горада, на пляцоўцы для выгулу сабакаў.

Тады ў цэнтры горада быў наладжаны збор подпісаў у абарону незалежнасці Беларусі. Міліцыя затрымала і даставіла у пастарунак Віктара Тураўца і Віктара Шоца. У Віктара Тураўца адабралі шыльду, на якой было напісана «Збор подпісаў у абарону незалежнасці Беларусі» і «Абарона Рэспублікі Беларусь - свяшчэнны абавязак грамадзяніна Рэспублікі Беларусь» (Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь, артыкул 57) і запоўнены падпісны ліст. Але пратакол быў складзены не за збор подпісаў у абарону незалежнасці, а за парушэнне пашпартнага рэжыму. Справа ў тым, што Віктар нядаўна пераехаў жыць з адной вуліцы на другую, і ў пашпарце не зроблены адпаведныя запісы.

Складзены пратакол і на Віктара Шоца, які «распаўсюджваў друкаваныя вырабы (улёткі), на якіх адсутнічалі дадзеныя, і якія былі выраблены з парушэннем устаноўленага парадку». Цяпер удзельнікаў акцыі чакае разборка ў адміністрацыйнай камісіі райвыканкама.

Застаецца дадаць, што ў час затрымання прысутнічала работніца раённай вертыкалі Ванда Мацкевіч.

Янка Крывіч

Для выбараў патрабуюцца агітатары. Аплата паводле дамовы

Дзве «мінімалкі», альбо пяць тысячаў рублёў прапануе гарадзенская «вертыкаль» за чытанне лекцыяў на тэму маючых адбыцца выбараў у беларускі парламент. Ахвотных падзарабіць хапае, але праблема заключаецца ў тым, што мала хто валодае новым выбарчым заканадаўствам. Стаўкі аплаты прапагандыстаў дастаткова высокія - для параўнання можна сказаць, што стаўка аплаты працы школьнага настаўніка складае не болей як 20 тысяч у месяц пры занятасці 18 гадзінаў на тыдзень.

С.Капнёў

З моманту зьнікненьня нашага калегі Дзьмітрыя Завадскага мінула:

62 ДНІ

Мы патрабуем ад уладаў тэрміновага расьследаваньня абставінаў гэтай справы.

Кандыдат па разнарадцы

24 жніўня на заводзе «Радыёхваля» праходзіла канферэнцыя па вылучэнню кандыдата на выбары ў лукашэнкаўскую «палатку». Правамоцнасць канферэнцыі, я лічу, была сумніўная.

Спачатку 23 жніўня, адпаведна сцэнару кіраўніцтва, адміністрацыя цэхаў павінна была правесці цэхавыя сходы і ў залежнасці ад колькасці прысутных вылучыць дэлегатаў на канферэнцыю. Аднак ніякіх сходаў у цэхах на самай справе не праводзілі. Адміністрацыя склала спісы «добранадзейных» прадстаўнікоў, і яны ў «добраахвотна-прымусовым» парадку павінны былі з'явіцца на канферэнцыю. Ніякай ініцыятывы «знізу» не прадугледжвалася.

На самой канферэнцыі рэй вяла адміністрацыя прадпрыемства. Па ўсіх пытаннях зала паслухмяна падымала рукі. Усё ішло ціха і гладка, як у «добрыя» савецкія часіны. Дырэктар прадставіў дзве кандыдатуры. Яны ўжо былі падрыхтаваныя да выступу. Выходзілі да трыбуны, казалі, што цяперашнія «палатачнікі» нічога не вартыя, што яны далёкія ад народа і гэтак далей. Распавядалі, як нам цяжка жывецца, абяцалі прымаць добрыя законы і палепшыць жыццё. Затым з прэзідыума зачытваліся па спісу «абаронцы» кандыдатаў, і яны таксама выступалі ды хвалілі іх.

Перад самым закрыццём «дэбатаў» па кандыдатах я ўзняў руку і сам падышоў да мікрафона ў зале. Не паспеў я вымавіць і некалькі сказаў, як у прэзідыуме пачалася істэрыка. Прэзідыум запатрабаваў не разводзіць тут палітыку(!) і сядаць на месца. Па камандзе дырэктара ў зале адключылі мікрафон. Было брыдка на ўсё гэта глядзець. Затым дырэктар яшчэ некалькі разоў браў слова і ганьбіў мяне ды ўсіх нацыяналістаў. Кульмінацыяй гэтага цырку сталася выступленне з месца старшыні прафсаюзнага камітэта і ягоны «прагін» у бок адміністрацыі.

У сувязі з тым, што мне не далі выступіць на заводскай канферэнцыі, я хацеў бы тэкст свайго выступу надрукаваць у Вашай газеце, якую выпісваю і паважаю.

«Ніводная галіна ўлады на Беларусі цяпер не з'яўляецца легітымнай. Ні былы прэзідэнт, ні ягоныя «палатнікі». У краіне кіруе хеўра расейскіх шавіністаў. Міжнародная супольнасць не прызнае самазванцаў. Беларускі народ абуджаецца і вядзе актыўную барацьбу з акупантам як унутры краіны, так і за яе межамі. У гэтым яму дапамагаюць суседзі (літоўцы, палякі, украінцы) і ўся міжнародная супольнасць.

Наладжаны каланіяльнай адміністрацыяй выбарчы фарс не будзе прызнаны міжнароднай супольнасцю, бо не адпавядае наступным патрабаваням:

- палата не мае рэальных паўнамоцтваў як заканадаўчая галіна ўлады (адсутнічае падзел улады);
- выбарчае заканадаўства не прыведзена ў адпаведнасць з еўрапейскімі стандартамі;
- не забяспечаны рэальны доступ да дзяржаўных СМІ апазіцыйных партыяў і рухаў;
- не спынены палітычныя рэпрэсіі супраць беларускага народа.

Гэтыя патрабаванні беларускага народа і міжнароднай супольнасці да існуючага рэжыму агульнавядомыя. Аднак рэжым не збіраецца іх выконваць. І таму адзіна правільным рашэннем зараз з'яўляецца байкот маючага адбыцца выбарчага фарсу. Каб мы не сталі ўдзельнікамі новага злачынства супраць Беларусі, не трэба зараз нікога вылучаць, а ў далейшым - не ісці галасаваць. Байкот усім мерапрыемствам рэжыму! Толькі так нашыя суседзі палякі перамаглі ў сваёй барацьбе прамаскоўскі рэжым на сваёй тэрыторыі. Мінула зусім няшмат часу - і вось Польшчу ўжо не пазнаць. Нават заводскія «інтэгратары» не едуць гандляваць у Расею, а пруцца з кантрабандай да палякаў. Таму я прапаную галасаваць на гэтай канферэнцыі супраць усіх вылучэнцаў, таму што яны з'яўляюцца марыянеткамі ў руках прамаскоўскага рэжыму. Жыве вольная і незалежная Беларусь!»

Далейшае галасаванне прывяло да вылучэння аднаго з кандыдатаў, прапанаваных адміністрацыяй, кандыдатам на выбары ў «палату». Гэтыя вынікі былі прадказальныя. Як вядома, на «Радыёхвалі» працуе значная колькасць прыезджых з Расеі. Зараз яны тут атабарыліся, маюць беларускае грамадзянства. Але спяць і бачаць «великую Россию от Бреста до Курил». Яны адкрыта не прызнаюць нашай дзяржаўнасці і свядома выступаюць супраць усяго беларускага. Яны добра разумеюць, чаго хочуць і што твораць на Беларусі. Гэта «пятая калона» на Беларусі. Такіх на канферэнцыі было адсоткаў 30. Калі дадаць да гэтага адміністрацыю ды спажыўцоў «чаркі і шкваркі», то ўсіх разам набярэцца адсоткаў 80. Адсюль і вынікі галасавання.

Першае, што трэба будзе зрабіць будучаму сапраўднаму ўраду Беларусі, - гэта прыняць адпаведны «Закон аб грамадзянстве». Дай Бог, каб мы ці, у крайнім выпадку, нашыя дзеці, дажылі да гэтага часу. І гэты час павінен набліжаць кожны беларус.

Мікалай Яўсей

Каго ўраўнаважвае нямецкая дыпламатыя?

Днямі ПАГОНЯ атрымала прэс-рэліз ад нямецкай амбасады. У ім сказана, што Кансерватыўна-Хрысціянская партыя - БНФ у сваёй заяве, надрукаванай 25 жніўня, узвяла паклёп на дзейнасць нямецкай дыпламатыі. Паклёпам з'яўляецца сцвярджэнне наконт таго, што апошняя падтрымлівае «расейскую акупацыйную палітыку ў Беларусі». Амбасада зазначае, што нямецкая дыпламатыя «асабліва...спрабуе падтрымліваць незалежнае развіццё Беларусі» і што «Германія будзе і далей у цесным супрацоўніцтве са сваімі палітычнымі саюзнікамі і АБСЕ прытрымлівацца сваёй ураўнаважваючай палітыкі ў дачыненні да Беларусі».

Прэс-рэліз надрукаваны па-руску, але, паколькі заява КХП-БНФ - на беларускай мове, то атрымліваецца, што ў амбасадзе разумеюць і па-нашаму. Праўда, як заявіў ПАГОНІ адзін з лідараў КХП Сяргей Папкоў, згаданая заява нідзе не друкавалася. Яе накіравалі у КНГ АБСЕ Ю.Беленькі, які сваім подпісам засведчыў сапраўднасць дакумента. Амбасада дарэмна палічыла яго «падпісантам заявы». Але гэта дробязі. У чым жа амбасада ўгледзела паклёп?

Знаны дзеяч апазіцыі, былы намеснік міністра замежных справаў Беларусі А.Саннікаў напрост назваў у газеце «Наша свабода» прозвішча адказнага супрацоўніка нямецкага Міністэрства замежных справаў Шцюдземана, які лабіруе інтарэсы беларускага рэжыму ў Берліне. Некалькі гадоў таму кандыдат на пасаду канцлера (цяперашні канцлер) Г.Шродэр прымаў А.Лукашэнку, нягледзячы на абвешчаны Еўропай байкот. Добра вядомая пазіцыя старшыні Кансультатыўна-назіральнай групы АБСЕ ў Менску Х.-Г.Віка, які лічыць удзел у восеньскіх выбарах апазіцыі мэтазгодным, а сама місія праводзіць падрыхтоўку мясцовых назіральнікаў за выбарамі. Між тым, чатырох умоваў свабодных выбараў беларускія ўлады так і не выканалі. У заяве ад 25 жніўня КХП-БНФ запатрабавала змены кіраўніка менскай групы АБСЕ Х.-Г.Віка, бо ён свае магчымасці вычарпаў.

На жаль, амбасада вельмі дыпламатычна гэтыя факты абмінула, назвала тон заявы КХП «агрэсіўным», што, на думку амбасады, не дадае ёй праўды. Тон сапраўды рэзкі. КХП-БНФ заяўляе, што «народ Беларусі не прызнае вынікаў новай мюнхенскай змовы», перадумовы для якой ствараюць некаторыя колы Захаду пад дыктоўку Расеі. Але «новая мюнхенская змова» - гэта насамрэч небяспечна. «Ураўнаважваючая палітыка» прадугледжвае, што нехта ў адносінах да беларускага рэжыму дзейнічае «без раўнавагі». Хто ж гэта, беларуская апазіцыя? Амерыка? Расея? У прэс-рэлізе, на жаль, сутнасць «ураўнаважвання» не падаецца.

Усё гэта палітыка высокага ўзроўню. Настолькі высокага, што спроба ўдзелу ў ёй беларускіх палітыкаў атрымала нечакана вострую рэакцыю. Але мы змагаемся за сваю зямлю і свае лёсы. У гэтым сэнсе межаў для ўдасканалення сваёй дзейнасці як нямецкай дыпламатыі, так і Кансультатыўна-назіральнай групы АБСЕ няма.

Сяргей Самасей

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

Новая бензазапраўка на Пушкіна

Да 47-і аўтазаправак, што знаходзяцца ў распараджэнні прадпрыемства «Гроднааблнафтапрадукт» (больш вядомага як нафтабаза), у у ліку якіх і ўзоры сапраўднага еўрапейскага ўзроўню - заправачныя станцыі ў Скідалі і Ваўкавыску, - днямі дадасца яшчэ адна ў абласным цэнтры па вуліцы Пушкіна. Нядаўна тут пабывалі журналісты.

Гэтая экскурсія папярэднічала прэс-канферэнцыі, арганізаванай Рэспубліканскім прэс-цэнтрам сумесна з канцэрнам «Белнафтахім». Перад прыездам сюды аўтобуса з журналістамі будаўнікі ўжо змяталі пыл з тратуарных плітак. Гэта першая гарадская запраўка, дзе будзе мыйка і кафэ, але галоўнае - тут адначасова здолеюць заправіцца восем аўтамабіляў любым з чатырох марак бензіну. Адпаведна словам генеральнага дырэктара «Гродноаблнафтапрадукта» Аляксандра Калодкі, нялёгка даецца ўзгадненне з усімі кантрольнымі службамі будоўлі падобнага аб'екту. Паколькі нашыя нормы праектавання надзвычай жорсткія і кансерватыўныя. Да прыкладу, яны катэгарычна не прадугледжваюць кафэ і бараў непасрэдна на аўтазапраўцы. Пры гэтым генеральны дырэктар пакрыўдзіўся на тую абставіну, што «чамусьці на запраўках Лукойла і Слаўнафты ўсё можна, а ў нас не». Тым не менш, заправачная станцыя пабудавана. Мае цалкам еўрапейскі выгляд, разлічана на 460 аўтамабіляў у суткі, якія будуць абслугоўвацца кругласутачна.

На самой справе, у нечым можна пазайздросціць і ўнітарнаму гарадзенскаму прадпрыемству. Зараз, калі дазволена прадаваць гаручае за валюту, заправачныя станцыі «Гродноаблнафтапрадукта» ў Ваўкавыску і каля памежнага пераходу «Брузгі-Кузніца» перахопліваюць асноўную плынь кліентаў, што папаўняюць касу канцэрна валютай. Магчыма, менавіта таму гарадзенскае прадпрыемства ў канцэрне лічыцца лепшым сярод іншых абласцей. Мажліва, таму яму ўдаецца будаваць болей, чым калегам у іншых рэгіёнах краіны. Але ёсць нешта агульнае, што аб'ядноўвае «Гродноаблнафтапрадукт» з аналагічнымі прадпрыемствамі Беларусі - гэта даўгі свайму патрону - канцэрну.

Кіраўніцтва прадпрыемства не ўтойвае, што сума гэтая не малая, 1 250 000 000 рублёў. Ільвіная доля гэтых грошай - даўгі вясковых вытворцаў. Але спадар Калодка лічыць, што яны проста абавязаныя дапамагчы калгасам убраць ураджай. Ён так і сказаў: «У гэтым я бачу на сёння сваю галоўную задачу». Ці здолеюць пазычальнікі ў поўным аб'ёме вярнуць даўгі, відаць, не ўпэўнены ніхто з кіраўніцтва не толькі гарадзенскага прадпрыемства, але і канцэрна. Тым не менш, у гэтым замкнёным дзяржаўным ланцужку - абласное прадпрыемства вінаватае канцэрну, таму што яму завінаваціліся калгасы, бо ім вінаватая дзяржава - усе ставяцца адзін да аднаго з глыбокім разуменнем.

Ніна Палуцкая

Літоўскія чыгуначнікі дапамаглі беларускім пенсіянерам

У дыктатара Польшчы Пілсудскага на старасці гадоў надарылася радасць: узаемнае каханне з адной доктаркай з Друзгенікаў. Для зручнасці праезду свайго салон-вагона дыктатар загадаў пракласці чыгуначную ветку ад Парэчча да месца пражывання прадмета свайго зачаравання. Што і было зроблена.

Наступныя дыктатары (Сталін, Снечкус, Машэраў, Ландсбергіс) у Друзгеніках з варожымі асобамі шуры-муры не заводзілі, дык і гэтая чыгуначная ветка без догляду састарэла, сапсавалася і стала небяспечнай.

З 21 жніўня гэтага года пасажырскі рух на ўчастку Парэчча-Друзгенікі спынены. Былыя дызельцягнікі Вільня-Друзгенікі ходзяць толькі да станцыі Марцынконіс. Усе, апрача аднаго, самага ранняга цягніка, які а 4-й гадзіне раніцы ідзе да станцыі Парэчча.

З чаго гэта ён такі добры?

А гэта - вялікая палітыка.

У Друзгеніках ёсць плошча Лукашэнкі. Разумеецца, там здавён прызвычаіліся прымаць гасцей з Гродна, Санкт-Пецярбурга, а таксама з Варкуты. Яны мысляць шырока.

А вось райцэнтр Варэна - вялікая вёска. Там гасцей прымаюць раскошна, а называюць месца для гандлю проста - «Экоратас».

І «плошча Лукашэнкі», і «Экоратас» - гэта рынкі, дзе гандлююць гарадзенскія і шчучынскія пенсіянеры. Гарадзенскіх болей. Для іх вельмі зручным быў акурат той ранішні дызель-цягнік.

Увага, электарат! Усе цягнікі адмянілі, а самы ранні для гарадзенцаў захавалі. У чым тут прычына?

На мінулым тыдні прафсаюз літоўцаў, што гандлююць на Варэнскім рынку «Экоратас», звярнуўся да мэра Варэны В.Мікалаўскаса пад пагрозай галодных акцыі і ўзаемнага самаспалення забараніць гарадзенцам гандляваць у «Экоратасе». Матыў: гарадзенцы такі ж самы тавар прадаюць танней, чым літоўцы.

Спадар Мікалаускас прапанаваў: «Ну дык і вы зніжайце кошты ды годна канкуруйце».

Гандлёвы літоўскі народ адказаў: «Мы зараз цябе так сканкуруем, што ты яйца ў чарнільніцы ўтопіш!».

Але тут узняўся народ, які прызвычаіўся купляць танныя беларускія смятану, сыр, тытунь і гарэлку. Народ сказаў сваё важкае слова.

Мясцовая прэса Варэны, зразумела, пайшла за сваімі чытачамі.

Выходзячы з гэтага, старшы інспектар паліцыі Варэнскага камісарыята Р.Куодзіс заявіў, што ён ніводнага беларуса, які паважае прынцыпы дэмакратыі і свабоднага прадпрымальніцтва, дубінкай не біў і біць не будзе. Менавіта спадар Куодзіс займаецца парадкам у «Экоратасе». Спадар старшы інспектар сказаў, што сумленне не дазваляе яму пакараць бабулю з Беларусі штрафам у 500 даляраў, калі ўвесь навар у яе - два даляры.

Гэта яшчэ не ўсё. Усюды ў свеце адміністрацыя рынкаў бярэ некаторую плату з тых, хто гандлюе на гэтых рынках. Дырэктар Варэнскага рынку «Экоратас» Р.Юшкявічус сказаў, што ні за якія пернікі не стане разбірацца: хто беларус, а хто вінету і чынгачгук. Бо правяраць пашпарты - не ягоная функцыя.

Разам з тым, спадар Юшкявічус распавёў, што не будзе мірыцца з бязладдзем і агіднасцю на сваёй уласнай тэрыторыі. Хіба гэта не жах, калі некаторыя беларусы вымаюць з кантэйнераў для смецця шматкі поліэтыленавай плёнкі ды раскладаюць на ёй каўбасу?!

Уедлівы чытач задумаецца: пачаў з чыгункі Пілсудскага, а скончыў базарам - п'яны, ці што?

Банкрутуючая літоўская чыгунка наладзіла-такі ранішні маршрут на Парэчча адмыслова для гарадзенскіх гандляроў. Даражэнькія Вы нашы, дзякуй Вам вялікі!

Лявон Даўгяла

На здымку: вось так беларусы гандлюють у Варэне.
Фота аўтара

Дырэктар скончыў жыццё самагубствам

30 жніўня ў вёсцы Каробчыцы Гарадзенскага раёна скончыў жыццё самагубствам генеральны дырэктар Гарадзенскага вытворчага тонкасуконнага аб'яднання В.Крупін, 1949 года нараджэння.

Ён павесіўся на сваім дачным участку. Каля цела была знойдзена перадсмяротная запіска: «У маёй смерці прашу нікога не вінаваціць! Бывайце, любімая жонка, мае любімыя сыночкі, бывайце, усе добрыя людзі».

Прычына трагедыі ўстанаўліваецца.

Замест навукі - бульба!

4 верасня ў Гарадзенскай вобласці пачалася адпраўка студэнтаў і вучняў каледжаў і тэхнікумаў на сельгасработы.

Усяго, у адпаведнасці з распараджэннем кіраўніцтва аблвыканкама, для аказання дапамогі калгасам і саўгасам вобласці ў своечасовай уборцы ўраджаю сельгаспрадукцыі на тэрмін не больш чым адзін месяц мяркуецца задзейнічаць 8 тысяч 85 вучняў і студэнтаў. Яны будуць працаваць ва ўсіх раёнах вобласці, акрамя Зэльвенскага і Мастоўскага.

Найбольшая колькасць дадатковай рабочай сілы накіроўваецца ў Гарадзенскі (1.090 чалавек), Лідскі (940) і Шчучынскі (720) раёны.

Ася Куніцкая

Супрасль кліча нумізматаў

Стала добрай традыцыяй праводзіць раз у два гады ў мястэчку Супрасль, што каля Беластока, нумізматычныя навуковыя канферэнцыі. Чарговая, чацвёртая, канферэнцыя пад назвай «Памятныя і юбілейныя манеты - супольнасць традыцыяў Беларусь-Латвія-Літва-Польшча-Украіна» адбудзецца з 7 па 10 верасня.

Дом адпачынку «Пушча», размешчаны на ўскрайку маляўнічай Кнышынскай пушчы, на тры дні стане месцам сустрэчы нумізматаў пяці сяброўскіх краінаў дзякуючы арганізатарам канферэнцыі, Польскаму Нумізматычнаму Таварыству пры садзеянні Міністэрства культуры Польшчы.

Беларусь на нумізматычным форуме будзе прадстаўляць дэлегацыя з пяці чалавек пад кіраўніцтвам прафесара, доктара гістарычных навук Валянціна Навумавіча Рабцэвіча.

На канферэнцыі будуць прысутнічаць каля 50 гасцей, плануецца заслухаць болей за 30 рэфератаў, прысвечаных гісторыі вырабу памятных і юбілейных манетаў. Старшыня Беларускага нумізматычнага таварыства Віктар Какарэка раскажа пра чаканку ў 1793 годзе талераў паводле замовы Таргавіцкай канфедэрацыі, што размяшчалася ў Гродне. Дырэктар музея Нацыянальнага банка Ірына Масько прадставіць Памятныя манеты Рэспублікі Беларусь.

Ул. інф.

Шляхам Серафіма Жыровіцкага

У панядзелак зранку прахожыя цэнтральных вуліцаў горада былі здзіўленыя незвычайным відовішчам. Доўгая чарада праваслаўных вернікаў з харугвамі ды іконамі, ахоўваемая з бакоў міліцыянтамі, цягнулася ўздоўж тратуараў. Гэта быў пачатак хрэснага ходу, які скончыўся ў сераду ў Жыровічах. Ён быў прымеркаваны да Дня ўслаўлення прападобна-мучаніка Серафіма архімандрыта Жыровіцкага.

У сорак першым годзе насельнік Жыровіцкага манастыра Серафім атрымаў дазвол ад нямецкіх уладаў на адкрыццё праваслаўных цэркваў ва Усходняй Беларусі, дзе да 39-га года не было ніводнага праваслаўнага храма. На вазах Серафім разам са святаром Рыгорам Кударэнкам рушыў у Менск. Па дарозе яны адкрывалі цэрквы. Потым манахі накіраваліся на Віцебшчыну і Гомельшчыну. У выніку да 44-га года імі было адчынена 74 праваслаўныя царквы. З падыходам Савецкіх войскаў яны пераязджаюць у Гародню. Тут, у манастыры Нараджэння Божай Маці 6 верасня Серафім адслужыў апошнюю літургію. Хутка ён ды ягоны паплечнік былі арыштаваныя і абвінавачаныя ў тым, што працавалі агентамі нямецкай контрразведкі. Яны былі асуджаныя на пяць гадоў канцлагеру, адкуль Серафім так і не вярнуўся.

У снежні 1999 года ён быў далучаны да Сабора беларускіх святых.

У гэтым годзе ўпершыню са дня яго смерці, з горада, дзе ён адслужыў сваю апошнюю малітву, у месца, дзе пачынаўся ягоны «крыжовы шлях», прайшлі паломнікі.

У панядзелак а палове 7-й раніцы ў манастыры Нараджэння Божай Маці быў адслужаны малебен. А ў сем гадзін каля 700 чалавек рушылі з манастыра па вуліцах Савецкай і Ажэшкі ў бок Верцялішак. Там іх чакалі аўтобусы, якія пасля малебну і абеду адвезлі вернікаў у Слонім. Адтуль яны зноў жа пехатою працягнулі хрэсны ход у Жыровічы. Шостага верасня патрыяршы экзарх Беларускі мітрапаліт Філарэт у Жыровіцкім манастыры здзейсніць чын праслаўлення Серафіма Жыровіцкага.

Алеся Сідлярэвіч

У Кутузава скралі хлеб

Жыхар вёскі Кашалёва, што ў Наваградскім раёне, скраў 1010 кілаграмаў зерня яравой пшаніцы. Ураджай захоўвалі на зернескладзе калгаса імя Кутузава. Злачынца працаваў там шафёрам.

Крадзеж выкрылі падчас аперацыі «Аграрнік», якую праводзіў аддзел эканамічных злачынстваў Наваградскага РАУСа.

Юлія Дарашкевіч

«Міліцыянт-забойца»

У нумарах 15 і 16 ад 4 і 11 траўня ПАГОНЯ паведамляла пра аўтааварыю, што адбылася 29 красавіка ў Шчучыне. У ёй загінула 19-гадовая Алена Малашэнка. Прыватнай машынай маркі «Ford Orion», якая збіла дзяўчыну, кіраваў капітан міліцыі Баляслаў Вінча.

Наша газета прасачыла, чым скончылася распачатая пракуратурай крымінальная справа. Ёю займаўся следчы па важнейшых справах пракуратуры Гарадзенскай вобласці Ю.Краеўскі.

У выніку следства было ўстаноўлена, што ў момант аварыі Баляслаў Вінча знаходзіўся у стане алкагольнага ап'янення і рухаўся, перавышаючы хуткасць, дазволеную ў межах горада (60 км у гадзіну) прыкладна на 10 кіламетраў.

Разбіраў справу Мастоўскі раённы суд. Суддзя Мікалай Герасімчык прызнаў Баляслава Вінчу вінаватым у аварыі. 24-га ліпеня яму быў вынесены прыгавор. Адпаведна артыкулу 206, ч.2 («парушэнне правілаў бяспекі руху...») Б.Вінча быў асуджаны на шэсць гадоў пазбаўлення волі. Ён адбывае іх у калоніі-пасяленні ў Горках.

Алеся Сідлярэвіч

Фальшывыя даляры

На гэтым тыдні ў Гародні выяўлены фальшывыя даляры, зробленыя на высокаякаснай апаратуры.

У касу Прыёрбанку гарадзенец прынес купюру вартасцю 50 даляраў ЗША 93 году выпуску. Экспэрты выявілі, што падробка зробленая спосабам электрафатаграфіі з выкарыстаньнем лазэрнага прынтару.

Жыхар вёскі Лабна (Гарадзенскі р-н), які нідзе не працуе, прынес у касу Белаграпрамбудбанку падробную стодаляравую купюру, таксама 93 году выпуску. Фальшыўку зрабілі спосабам глыбокага і высокага металаграфічнага друку па тэхналёгіі вытворчасьці грашовых знакаў ЗША.

Юлія Дарашкевіч

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

Закон аб стварэнні германскага фонду «Памяць, адказнасць і будучыня» увайшоў у сілу

12 жніўня 2000 года ўвайшоў у сілу Закон аб стварэнні фонду «Памяць, адказнасць і будучыня». Стварэнне гэтага фонду германскімі прадпрыемствамі і Федэратыўнай Рэспублікай Германія стала сімвалам усведамлення імі гістарычнай і маральнай адказнасці за падзеі часінаў нацыянал-сацыялізму. Стварэннем фонду «Памяць, адказнасць і будучыня» яны жадаюць дапоўніць існуючыя дагэтуль правілы кампенсацыі прадастаўленнем гуманітарнай дапамогі. Мэта фонду заключаецца ў тым, каб без лішняй бюракратычнай цяганіны і перш за ўсё хутка аказаць дапамогу былым падняволным рабочым ды іншым ахвярам нацыянал-сацыялізму.

Закон прадугледжвае, што апрацоўка заяваў і выплата грошай будзе праводзіцца праз партнёрскія арганізацыі ў Польшчы, Чэшскай Рэспубліцы, Беларусі, Расеі ды на Украіне. У Рэспубліцы Беларусь гэта будзе фонд «Узаемаразуменне і згода». Такія арганізацыі, як **Jewish Claims Conference** (JCC - Канферэнцыя па матэрыяльных прэтэнзіях яўрэяў да Германіі) і Міжнародная арганізацыя па міграцыі (MAM) будуць займацца гэтым пытаннем у астатніх краінах. Тэрмін падачы заяваў пачаўся са дня ўваходжання ў сілу Закона аб стварэнні фонду «Памяць, адказнасць і будучыня» і будзе доўжыцца восем месяцаў. Заяўнікі павінны будуць дакументальна пацвердзіць свае права на атрыманне выплаты. Прычым, адпаведныя партнёрскія арганізацыі павінны будуць ім у гэтым дапамагчы.

Адзін з кірункаў у будучай дзейнасці фонду будзе звязаны з захаваннем памяці пра Халакост ды іншыя злачынствы нацыянал-сацыялізму, а таксама з тым, каб шляхам распаўсюджання інфармацыі ды арганізацыі сустрэчаў, прадухіліць паўторную пагрозу, што зыходзіць ад таталітарных сістэмаў.

Закон аб стварэнні германскага фонду «Памяць, адказнасць і будучыня» прадугледжвае выплаты кампенсацыяў перш за ўсё заяўнікам,

- якіх утрымлівалі пад арыштам і змушалі працаваць у канцэнтрацыйным лагеры ці іншым месцы прымусовага ўтрымання па-за тэрыторыяй сённяшняй Аўстрыйскай Рэспублікі або ў гета ў падобных умовах;

- якія былі дэпартаваныя з радзімы на тэрыторыю Германскага рэйху ў межах 1937 года альбо на акупаваныя ім вобласці, прымушаліся да працы на прамысловым прадпрыемстве ці ў дзяржаўным сектары, якія ўтрымліваліся пад арыштам у іншых, чым пералічана вышэй умовах, ці змушана знаходзіліся ў надзвычай дрэнных, параўнальных з арыштам, умовах утрымання. Гэтае правіла не распаўсюджваецца на асобаў, якіх прымушалі да працы пераважна на тэрыторыі сённяшняй Аўстрыйскай Рэспублікі і якія могуць атрымаць кампенсацыю ад Аўстрыйскага фонду прымірэння.

У законе ёсць **агаворка**, якая дазваляе партнёрскім арганізацыям аказваць дапамогу таксама іншым ахвярам нацыянал-сацыялістычнага рэжыму, асабліва падняволным работнікам, занятым у сельскай гаспадарцы. **Партнёрскія арганізацыі прымаюць рашэнне па выкарыстанні дадзенай агаворкі пад сваю адказнасць.**

Знаходжанне ў палоне не дае падставаў для атрымання выплаты.

Закон прадугледжвае таксама выплаты заяўнікам, якія пацярпелі падчас расавага пераследу пры істотным, непасрэдным удзеле германскіх прадпрыемстваў, што прывяло да страты маёмасці па сутнасці закона аб кампенсаванні страты, і не здолелі атрымаць кампенсацыю ў сувязі з тым, што не пражывалі ў краінах, на якія распаўсюджваўся федэральны закон аб кампенсаванні страты.

Далей закон прадугледжвае - у выглядзе асобнай працэдуры - кампенсацыю за іншую страту маёмасці ў сувязі з супрацьпраўнымі дзеяннямі нацыянал-сацыялізму. Рашэнне па страхавому кампенсаванню прымаецца Міжнароднай камісіяй па страхавых кампенсацыях стратаў, учыненых нацыянал-сацыялізмам. Кампенсаваннямі па іншых маёмасных стратах займаецца Міжнародная арганізацыя па міграцыі.

Закон прадугледжвае таксама выплату кампенсацыяў за іншыя страты, учыненыя асобам у сувязі са злачынствамі нацыянал-сацыялізму. Перш за ўсё, гэта выпадкі медычных вопытаў ці смерці або цяжкай шкоды здароўю дзіцяці, якое пражывала ў дзіцячым доме для дзяцей падняволных работнікаў.

Тэкст закона можна атрымаць у Інтэрнэце па адрасу: **www.bundesfinanzministerium.de**

Закон прадугледжвае, што апрацоўка заяваў і выплата грошай будзе праводзіцца цераз **партнёрскія арганізацыі**. Заявы падаюцца на распрацаваных і зацверджаных органамі фонду бланках. Пасля таго, як будуць урэгуляваныя дамоўныя адносіны паміж фондам і партнёрскімі арганізацыямі, атрымаць бланкі і здаць на апрацоўку заявы можна будзе ў наступных арганізацыях:

- заяўнікі ў Польшчы, Чэшскай Рэспубліцы, Беларусі, Расеі ды на Украіне павінны звяртацца ў адпаведныя фонды Прымірэння ці, адпаведна, у Германа-чэшскі Фонд будучыні.

- заяўнікі-яўрэі ў Ізраілі, ЗША і ва ўсіх краінах, дзе не існуе фондаў Прымірэння, павінны звяртацца ў Conference on Jewish Material Claims against Germany;

- заяўнікі са сталым месцам жыхарства ў Эстоніі (дзе будуць створаныя аддзелы па прыёму заяваў) павінны звяртацца ў фонд у Менску;

- заяўнікі са сталым месцам жыхарства ў Літве і Латвіі, дзе таксама будуць створаныя аддзелы па прыёму заяваў, павінны звяртацца ў фонд у Маскве;

- заяўнікі са сталым месцам жыхарства ў Рэспубліцы Малдова павінны звяртацца ў фонд у Кіеве;

- заяўнікі, якія стала пражываюць па стану на **16 лютага 1999** года ў іншых, чым пералічаныя вышэй, рэспубліках былога СССР, павінны звяртацца ў тыя партнёрскія арганізацыі, з тэрыторыі кампетэнцыі якіх яны былі дэпартаваныя;

- іншыя заяўнікі павінны звяртацца ў Міжнародную арганізацыю па міграцыі, якая мае рэгіянальныя прадстаўніцтвы ў 80-ці краінах.

Тэрмін падачы заяваў пачаўся са дня ўваходжання ў сілу закона - 12 жніўня 2000 года - і скончыцца праз **8 месяцаў**. Тэрмін падачы заяваў у Міжнародную арганізацыю па міграцыі - **12 месяцаў**. Заявы павінны быць пададзены**я выключна ва ўказаны тэрмін**, г.зн. да 11 красавіка 2001 года і, адпаведна, па лініі Міжнароднай арганізацыі па міграцыі - да 11 жніўня 2001 года.

Рашэнне адносна кампенсацыяў па страхавому кампенсаванню прымаюцца спецыяльнай камісіяй пры Міжнароднай арганізацыі па міграцыі.

Заявы адносна іншых выплатаў па закону фонду - асабліва для работнікаў прымусовай працы - павінны быць пададзены ўласнаручна з указаннем гэтых выплатаў. Калі асоба, якая мае права на выплату памерла пасля 15 лютага 1999 года, то права падачы заявы заходзіўваецца за мужам (жонкай) і дзецьмі, якія атрымліваюць роўныя долі выплаты. Калі ж муж (жонка) памерлай(-ага) і дзеці таксама памерлі, то права на роўныя долі выплаты пераходзіць да ўнукаў. Калі ж унукаў няма, то падаць заяву могуць родныя брат ці сястра. Калі такіх таксама няма, то права пераходзіць да ўказанага ў тэстаменце нашчадка.

Працэдура падачы заявы **бясплатная**. Партнёрскія арганізацыі не маюць права на спагнанне пасярэдніцкіх ды іншых пошлінаў. У працэдуры **не патрабуецца** абавязковага **ўдзелу адваката**. Федэральны ўрад не даручаў дадзеную дзейнасць ніякім пасярэднікам, што здзяйснялі яе на прафесійнай аснове, і, адпаведна, не прызначаў іх. **Кампенсаванне выдаткаў выключана.**

Правы атрымання заяўнікам кампенсацыі павінна быць пацверджана дакументамі. Калі пададзеных дакументаў недастаткова, то асоба, што прэтэндуе на атрыманне выплаты, можа даказаць факт пераследу іншым шляхам, напрыклад, з дапамогаю сведкаў. Кампетэнтныя партнёрскія арганізацыі абавязаны дапамагаць заяўнікам у пошуках дакументаў. Так, да прыкладу, яны будуць атрымліваць адказы на запыты ў Міжнародную службу вышуку ці іншыя архівы па скарочанай працэдуры разгляду, што зойме значна меней часу, чым асабісты запыт на замежнай мове.

Адрас фонду:

Фонд «Памяць, адказнасць і будучыня»
Stiftung Erinnerung, Verantwortung und Zukunft
Mauerstr. 39-40
10117 Berlin
Тэл. 49-030-233-10-0
Fax: 49-030-233-10-260
E-mail: post@barov.bund.de
Internet: www.barov.bund.de

Міжнародная арганізацыя па міграцыі
International Organization for Migration
P.O. Box 71
CH - 1211 Genf 19
Тэл: 41-22-717-92-30
Fax: 41-22-798-6150
E-mail: compensation@iom.int
Internet: www.compensation-for-forced-labour.org

- Для заяўнікаў са сталым месцам жыхарства ў Германіі:
IOM-Regionalbuero Deutschland
Inselstraβe 12
10179 Berlin
Тэл. 49-030-278-778-15
Fax: 49-030-278-778-99
E-mailo: berlin@iom.int

Беларускі Фонд «Узаемаразуменне і згода»
вул. Якуба Коласа, 39а
220013 Менск
Тэл. (00-375-17) 268-31-83 ці 231-81-17
Факс: (000372-17) 210-01-71

Расейскі фонд «Узаемаразуменне і згода»
Сталовы завулак,6
121069 Масква
Тэл./факс: 007-095-291-10-48

Украінскі нацыянальны фонд «Узаемаразуменне і згода»
вул. Фрунзэ,15
01080 Кіеў
Тэл./факс: 00380-44-462-50-06

Дыялог пра тысячагоддзе

Рэцэнзія на кнігу «Наша тысяча гадоў», Ю.Хмялеўскі, С.Яновіч, Беласток, 2000, Саюз беларускіх журналістаў у Польшчы

Z Sokratem Janowiczem
rozmawia Jerzy Chmielewski

Людзі самі ствараюць міфы - і толькі людзі могуць выйсці з тых міфаў, якія самі стварылі. Новая кніга, дыялог пра гісторыю і сучаснасць Беларусі і Беластоцкага Краю пяра Юрыя Хмялеўскага і Сакрата Яновіча, дапаможа менавіта ў пошуках такога выйсця. Дарэчы, імёны аўтараў гарантуюць найвышэйшую якасць падбору і апрацоўкі фактаў, бо сваю працу выносяць на суд людзі неабыякавыя і дасведчаныя.

Інжынер Юрый Хмялеўскі з 1992 года рэдагуе месячнік «Czasopis» у Беластоку, папулярнае беларускае выданне, якое распаўсюджваецца па ўсёй Польшчы.

Сакрат Яновіч, старшыня Таварыства «Вілла Сакратас» у айчынных Крынках на Беласточчыне (Еўрапейскага Клуба Літаратараў), уваходзіць у чацвёрку беларускіх аўтараў, прадстаўленых на старонках найбольш аўтарытэтнай сусветнай літаратурнай энцыклапедыі «Пісьменнікі Свету»; вядомы ён як аўтар шасцідзесяці кніжак, выдадзеных ад Лондана да Менска, лаўрэат шматлікіх літаратурных і дзяржаўных узнагародаў.

Сама кніга «Наша тысяча гадоў» шматпланавая і шматгранная ды складаецца з чатырох частак, кожная з якіх сама па сабе вартая асобнай кнігі.

«Перад дарогай» прысвечана такой неакрэсленай і разам з тым пякучай тэме, якую самі аўтары трапна акрэслілі як «Беларускі Лёс»: месца чалавека ў часе і на зямлі, ён і яго народ, яго карані і пачаткі, доля яго самога і доля яго Краю.

«Малы Край з вялікай гісторыяй» - гэта малая энцыклапедыя гісторыі Беларусі ад перадхрысціянскага часу да нашых дзён. Аднак, з той папраўкай (а гэта, хіба, першы выпадак у нашай літаратуры!), што гіторыю ўсяе Беларусі аўтары не адрываюць ад гісторыі сваіх мястэчак, Крынак і Орлі, Шудзялава ці Плянтаў - бо менавіта там рабілася тая гісторыя. Гэта вельмі важна, бо мы прызвычаеныя, што «вялікія падзеі» адбываліся дзесьці там, далёка, за лясамі-гарамі... А тут, дзе наша «малая радзіма», было толькі сонца, ціха і грозна... А гэта не так! Абсалютна не так! І добра было б, каб нашыя гісторыкі, блукаючы ў тых «вялікіх падзеях», таксама вярнуліся да свае маленькай зямлі...

«Следам місіянераў» прысвечана духоўнаму жыццю нашых продкаў (і нашаму, безумоўна!): дахрысціянскі час, Кірыла з Мяфодзіем, Скарына, Скарга ды іншыя вялікія дзеячы праваслаўя, каталіцтва, пратэстантызму праходзяць перад нашымі вачыма, як жывыя.

«Слова гэта ўсё» прысвечана, натуральна, шматгадовай літаратурнай працы самога Сакрата Яновіча, месцы літаратуры ў Прасторы і Часе ўвогуле і, нават, тэхналогіі літаратурнай творчасці, друку і ўсіх наступстваў... У пэўным сэнсе, гэта таксама вельмі-вельмі рэдкая галіна нашай літаратуры.

У нас прынята пісаць (у рэцэнзіях на гістарычныя кнігі), што «не з усімі меркаваннямі аўтараў можна пагадзіцца». Але ж на тым перш за ўсё Хмялеўскаму і Яновічу залежыць! Так яны і папярэджваюць, што гэтая кніга «не падручнік, і нават не храналогія». Безумоўна, усё сказанае мае пад сабой цвёрдую фактычную падваліну, але ж гісторыя - гэта навука пра чалавека (як і літаратура!), а колькі людзей - столькі і думак.

Гісторыя не вучыць мінуламу - гісторыя вучыць думаць пра будучыню.

«Наша тысяча гадоў» выгодна адрозніваецца ад шматлікіх за апошнія гады тонкіх манаграфіяў ды тоўстых энцыклапедыяў, таксама складзеных не двума, нават, а «калектывам аўтараў». Таму што ў Хмялеўскага і Яновіча сутыкненне думак натуральнае, прыроджанае. Бо гэта людзі рознага ўзросту і з розным жыццёвым досведам, якіх яднае тое, што даўней называлася міласцю да Айчыны, - і пра што мы сёння не заўжды памятаем.

«Наша тысяча гадоў» паўстала ў цэнтры Еўропы, на мяжы дзвюх культураў, лацінскай і візантыйскай, на мяжы Ўсходу і Захаду - і проста выдатна, што аўтары не перацягвалі наш Край на той ці іншы бок, не дзялілі яго на «нашых і вашых». Бо ніводную зямлю нельга падзяліць. Надзвычай цікавыя звесткі з жыцця царквы і касцёла, яўрэяў і татараў, лютэранаў і стараавераў. Дарэчы, гарадзенцы з цікавасцю прачытаюць пра тое, што мястэчка Крынкі (цяпер лічыцца «замежным») планавау і будаваў...той самы гарадзенскі староста Антон Тызенгаўз, чый надмагільны помнік стаіць да сённяшняга дня ў нашым Фарным касцёле. Чалавек здаўна ставіць межы, а потым на іх наракае. Ці ж не час навучыцца жыць так, каб межы спакойна стаялі на месцы, але не перашкаджалі жыць людзям - няўжо пасля ўсіх падзеяў XX стагоддзя гэта так цяжка?!

Адным словам, кнігу «Наша тысяча гадоў» варта было б прачытаць і проста ўсім зацікаўленым гісторыяй і сучаснасцю свайго Краю, і тым, хто хоць бы паводле свайго службовага (і чалавечага, спадзяюся) абавязку, мацуе тут культурныя ды іншыя сувязі. Зразумела, што ўсякая кніга патрабуе часу, а добрая кніга - шмат часу. Не справішся з ёю ў аўтобусе ці вагоне. Але яшчэ сам Чэслаў Мілаш, наш зямляк і Нобелеўскі лаўрэат, трапна заўважыў, што добрая кніга заўжды...крыху нудная. Бо гэта не комікс з малюнкамі, а таму вымагае цярпення, розуму і хаця б пачатковай падрыхтоўкі. Але добрая кніга дае чалавеку тое, чаго за тыя самыя грошы нідзе не купіш: прайсці час і вярнуцца назад. Толькі што больш спраўным, спакойным і разумным. «Другім чалавекам».

Хто будзе ў Беластоку, набыць кнігу «Наша тысяча гадоў» можна ў крамах ці рэдакцыях на вуліцы Ліповай. Будзем спадзявацца, што нашыя аматары кнігі і ўсе, хто любіць свой Край, давязуць яе і да нас, проста ў рукі. Межы для таго зробленыя, каб...ездзіць праз іх! Тое самае сцвярджаюць аўтары Юрый Хмялеўскі ды Сакрат Яновіч.

Алесь Чобат

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

© PDF: Kamunikat.org 2013
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

Нацыянальная структура насельніцтва Беларусі: 1989-1999

Напрыканцы 80-х гадоў XX стагоддзя Беларусь з'яўлялася адной з рэспублікаў СССР. Нягледзячы на прадстаўніцтва ў ААН яна не мела рэальнага суверэнітэту і была пазбаўлена нават магчымасці правядзення ўласнай нацыянальнай і культурнай палітыкі. Вынікі перапісаў 1959, 1970, 1979 і 1989 гадоў сведчылі пра рэальную пагрозу знікнення беларускай культуры і беларускай нацыі. Колькасць беларусаў сярод усяго насельніцтва рэспублікі змяншалася. Імкненне ўладаў СССР да поўнай саветызацыі ды русіфікацыі рабілі таксама вельмі сумніўнымі перспектывы захавання і развіцця на беларускай зямлі польскай, татарскай, яўрэйскай, літоўскай, украінскай ды іншых культураў. Затое ўпэўнена расла колькасць расіянаў (гл. табліцу 1).

У колькасным вымярэнні перапіс 1989 года даў наступныя вынікі: у рэспубліцы пражывала беларусаў - 7905 тыс., расіянаў - 1342 тыс., палякаў - 418 тыс., украінцаў - 291 тыс., яўрэяў - 112 тыс., татараў - 12,5 тыс., цыганоў - 10,8 тыс., літоўцаў - 7,6 тыс., іншых - 53,5 тысяч. Усё насельніцтва БССР складала прыблізна 10152 тысячы чалавек.

Адным з найменш дэнацыяналізаваных рэгіёнаў Беларусі была Гарадзеншчына, але і тут дзейнічалі тыя самыя тэндэнцыі **(гл. табліцу 2)**.

Працэс дэнацыяналізацыі асноўных этнасаў Беларусі (апроч расейскага) адлюстраваўся і ў паказчыках па роднай мове насельніцтва. Так, у прыватнасці сярод беларусаў 80,2 працэнта (6341 тыс.) сваёй роднай мовай назвалі беларускую, а 19,7 працэнта (1560 тыс.) - расейскую. Сярод польскай грамадскасці толькі 13,3 працэнта (55,7 тыс.) назвалі роднай мовай польскую; 63,9 працэнта (267 тыс.) - беларускую і 7,15 працэнта (30 тыс.) - расейскую. 45,4 працэнта (132 тыс.) украінцаў прызналі роднай мовай украінскую, 48,7 працэнта (142 тыс.) - расейскую і 5,8 працэнта (17 тыс.) - беларускую. Толькі 7,6 працэнта (8,5 тыс.) беларускіх яўрэяў адзначылі, што іх роднай мовай з'яўляецца яўрэйская; 90,0 працэнта (101 тыс.) указалі расейскую мову і 2,1 працэнта (2,4 тыс.) - беларускую. Такім чынам, сувязь з беларускай мовай страціў амаль кожны пяты беларус, сувязь з украінскай мовай - амаль кожны другі беларускі ўкраінец. Нязначная колькасць яўрэяў і палякаў захавалі вернасць мове сваёй нацыянальнасці.

На Гарадзеншчыне працэс русіфікацыі так далёка не зайшоў, але і тут паказчыкі па роднай мове сведчылі пра ўздзеянне агульнабеларускіх тэндэнцыяў. Беларускую мову назвалі роднай толькі 84,9 працэнта беларусаў (15,1 працэнта назвалі роднай расейскую мову). Сярод палякаў польскую мову лічыла роднай 15,6 працэнта, беларускую - 62,3 працэнта, расейскую - 22,1 працэнта. Сярод яўрэяў Гарадзеншчыны толькі 9,3 працэнта ўказалі ў якасці роднай мовы яўрэйскую. 87,4 працэнта лічылі роднай расейскую мову, а 3,0 працэнта - беларускую. Усяго 68,1 працэнта насельніцтва Гарадзенскай вобласці ў 1989 годзе лічылі роднай беларускую мову **(гл. табліцу 3)**.

На сітуацыю з палякамі трэба звярнуць асобную ўвагу. Велізарная колькасць палякаў, якія ў якасці роднай назвалі беларускую мову, прымушае згадаць пра паходжанне большасці прадстаўнікоў мясцовай (беларускай) польскай грамадскасці. Вядома, што масавай міграцыі насельніцтва з этнічнай Польшчы ў Беларусь практычна ніколі не было, і сучасныя беларускія палякі ў сваёй пераважнай масе з'яўляюцца нашчадкамі паланізаваных і паланізаваўшыхся беларусаў і літоўцаў. Беларуская мова была роднай для многіх пакаленняў мясцовых палякаў, чыя польскасць грунтавалася пераважна на атаясамліванні паняцця нацыянальнасці з канфесійнай прыналежнасцю да каталіцкага касцёла. Апроч гэтага сваю ролю адыграла і поўная забарона ў Беларусі (пасля 1947 года) польскіх школаў.

Польскія даследчыкі часта гавораць наконт працэсу беларусізацыі палякаў у БССР. З гэтым можна пагадзіцца, але трэба ўлічваць тое, што БССР не з'яўлялася беларускай дзяржавай, і беларусізацыя мясцовых палякаў з'яўлялася толькі этапам да іх русіфікацыі.

Перапіс 1999 года зафіксаваў пэўныя змены ў нацыянальнай структуры насельніцтва. Гэта выразна відаць пры параўнанні дадзеных двух апошніх перапісаў насельніцтва (1989 і 1999 гадоў) **(гл. табліцу 4)**.

Найбольшая ўдзельная вага беларусаў аказалася ў Менскай вобласці (87 працэнтаў), найменшая - у Гарадзенскай (62 працэнты). Найбольшая ўдзельная вага расіянаў аказалася ў Менску (16 працэнтаў), найменшая - у Берасцейскай вобласці (9 працэнтаў). Адпаведна, украінцаў: у Берасцейскай вобласці - 4 працэнты і Віцебскай - 2 працэнты; палякаў - у Гарадзенскай вобласці - 25 працэнтаў і Магілёўскай - 0,2 працэнта.

Упершыню за пасляваенны час у 1999 годзе быў зафіксаваны рост удзельнай вагі беларусаў сярод усяго насельніцтва рэспублікі. Апрача таго, беларусы аказаліся адзіным этнасам краіны, колькасць якога ўзрасла па абсалютных паказчыках. Прычынамі гэтага росту можна лічыць міграцыйныя працэсы на постсавецкай прасторы і развіццё нацыянальнай свядомасці. Апошняе ў вялікай ступені вызначалася самім фактам абвяшчэння дзяржаўнага суверэнітэту і пашырэннем сярод насельніцтва краіны беларускай гістарычнай памяці. Змяншэнне колькасці іншых народаў тлумачыцца пераважна двума фактарамі - міграцыйнымі працэсамі і ўваходам Беларусі (з 1994 года) у стан дэпапуляцыі.

Галоўнай прычынай прыкметнага змяншэння абсалютнай колькасці і ўдзельнай вагі расіянаў трэба лічыць міграцыйныя працэсы. Непрыманне палітыкі пэўнай беларусізацыі, надзеі на хуткае паляпшэнне жыццёвага ўзроўню грамадзянаў Расейскай Федэрацыі абумовілі працэс актыўнай эміграцыі расіянаў з Беларусі на пачатку 90-х гадоў. Але пасля 1995 года сітуацыя змянілася. Сваім палітычным і культурным жыццём Беларусь стала ўсё больш нагадваць правінцыю Расеі, узровень жыцця ў якой быў вышэйшым, чым у многіх рэгіёнах яе ўсходняй суседкі. З 1995 года ізноў пачынаецца прыток расіянаў у Беларусь.

Зменшылася таксама і колькасць польскага насельніцтва. Трэба адзначыць, што дадзеныя перапісу 1999 года па колькасці палякаў выклікалі здзіўленне сярод польскіх навукоўцаў. Дэмографы Польшчы ў сваіх ацэнках колькасці палякаў у БССР выходзілі з таго, што «польскія» паказчыкі практычна ўсіх савецкіх перапісаў фальсіфікаваліся. Улады БССР, якія паслядоўна праводзілі курс на русіфікацыю мясцовага насельніцтва, былі зацікаўленыя ў заніжэнні колькасці палякаў, літоўцаў, татараў ды іншых. Актыўная грамадска-палітычная і культурная дзейнасць Саюза палякаў Беларусі (першы старшыня - Тадэвуш Гавін), адраджэнне рэлігійнага жыцця каталіцкага касцёла яшчэ больш умацоўвалі перакананне ў заніжэнні савецкіх статыстычных дадзеных, што датычылі польскай грамадскасці. Але вынікі перапісу 1999 года гэта не пацвердзілі. Праўда, нельга з абсалютнай упэўненасцю сцвярджаць, што ў 1999 годзе не было фальсіфікацыі, і вызначэнне нацыянальнасці залежала толькі ад волі чалавека. Сваю ролю адыгрывалі і іншыя фактары. Нацыянальна-культурная і грамадска-палітычная сітуацыя ў рэспубліцы напрыканцы 90-х гадоў у многіх людзей нарадзіла боязь публічнага прызнання ў прыналежнасці да польскай нацыянальнай меншасці.

Апошняе датычыцца і яўрэйскай грамадскасці. Удзельная вага яўрэяў зменшылася найболей. Галоўная прычына - масавы выезд у Ізраіль і ЗША. Аднак пры аналізе дадзеных перапісу ўзнікае думка, што ў іншых грамадска-палітычных умовах значна большая колькасць людзей магла прызнаць сваю прыналежнасць да яўрэйскай нацыі. Распаўсюджванне ў рэспубліцы антысеміцкай літаратуры, адкрытая дзейнасць фашыстаў з Расейскага нацыянальнага адзінства, публічныя заявы вядомага палітыка, што супраць прэзідэнта «бунтуюць» толькі каталікі і г.д. не спрыяюць стварэнню ў грамадстве атмасферы нацыянальна-культурнай свабоды.

Аднак гэтыя негатыўныя тэндэнцыі не здолелі канчаткова пераламіць працэс нацыянальна-культурнага Адраджэння народаў Беларусі. Па меншай меры, гэтае сцвярджэнне датычыць беларусаў і палякаў. Такую выснову пацвярджаюць звесткі перапісу, якія датычацца пытанняў пра родную мову і мову, на якой людзі размаўляюць ва ўласнай хаце **(гл. табліцу 5)**.

Варта адзначыць прыкметны рост беларусаў і палякаў, якія лічаць роднай мову сваёй нацыянальнасці: беларусы - 80,2 працэнта (1989) і 85,6 працэнта (1999); палякі - 13,3 працэнта (1989) і 16,5 працэнта (1999). Затое адпаведны паказчык адносна ўкраінцаў і яўрэяў зменшыўся: украінцы - 45,4 працэнта (1989) і 42,9 працэнта (1999); яўрэі - 7,6 працэнта (1989) і 5,4 працэнта (1999). Магчыма, на гэтае змяншэнне паўплывалі міграцыйныя працэсы. Наогул, сярод усяго насельніцтва Беларусі роднай мовай назвалі мову сваёй нацыянальнасці 81,9 працэнта. У 1989 годзе гэты паказчык быў меншым - 77,7 працэнта.

Вельмі цікавым паказчыкам з'яўляюцца звесткі пра мову, на якой людзі размаўляюць дома. Цалкам верагодна, што ўвядзенне гэтага пытання было абумоўлена чыста палітычнымі меркаваннямі ў духу сучаснай дзяржаўнай палітыкі. Нехта разлічваў даказаць, што беларуская мова практычна памерла. Але вынікі перапісу сведчаць зусім пра іншае. Прыблізна кожны трэці жыхар Беларусі заявіў, што размаўляе ва ўласнай хаце па-беларуску (36,7 працэнта). Даволі высокім для сучаснай грамадска-палітычнай сітуацыі аказаўся працэнт беларускамоўных беларусаў (41,3). А самым беларускамоўным народам краіны з'яўляюцца беларускія палякі (57,6 працэнта). Прыцягвае ўвагу таксама невялікая колькасць расіянаў (4,3 працэнта) і яўрэяў (3,8 працэнта), якія таксама размаўляюць па-беларуску. (У 1989 годзе адпаведна 2,2 працэнта расіянаў і 2,1 - яўрэяў). Цалкам верагодна, што гэты паказчык трэба звязваць з працэсамі спантаннай беларусізацыі, якая ўсё яшчэ працягваецца сярод інтэлігенцыі.

Што датычыць Гарадзенскай вобласці, то яна, безумоўна, застаецца «флагманам» беларускасці (гл. табліцы 6, 7).

(Працяг на стар.8)

Табліца 1

Колькасць прадстаўнікоў дадзенай нацыянальнасці ў працэнтах да ўсяго насельніцтва БССР. 1959-1989 гг.

Нацыянальнасць	1959	1970	1979	1989
Беларусы	81,1	81,0	79,4	77,9
Расейцы	8,2	10,4	11,9	13,2
Палякі	6,7	4,3	4,2	4,1
Украінцы	1,7	2,1	2,4	2,9
Яўрэі	1,9	1,6	1,4	1,1
Татары	0,1	0,1	0,1	0,1
Цыгане	0,0	0,1	0,1	0,1
Літоўцы	0,1	0,1	0,1	0,1
Іншыя	0,2	0,3	0,4	0,5

Табліца 2

Колькасць прадстаўнікоў дадзенай нацыянальнасці ў працэнтах да ўсяго насельніцтва Гарадзенскай вобл. 1959-1989 гг.

Нацыянальнасць	1959	1970	1979	1989
Беларусы	60,1	65,7	62,0	60,3
Расіяне	6,7	7,7	8,8	10,7
Палякі	30,9	24,7	26,5	25,9
Украінцы	1,1	1,4	1,7	2,0
Яўрэі	0,3	0,3	0,2	0,2
Татары	0,2	0,2	0,2	0,2
Іншыя	0,7	0,6	0,6	0,7

Табліца 3

Нацыянальны склад і родная мова. Гарадзенская вобл. 1989 г.

Нацыянал.	Колькасць	Мова сваёй нацыянальн.	Расейская	Беларуская	Інш.
Разам	1163608	774840	106290	196675	493
Беларусы	702208	595883	106290	-	35
Расіяне	124250	119081	-	5076	93
Палякі	300836	46836	66395	187335	270
Украінцы	23401	8290	12944	2160	7
Яўрэі	2208	205	1930	67	6

Табліца 4

Нацыянальны склад насельніцтва БССР і Рэспублікі Беларусь. 1989-1999 гг.

Колькасць	Тысяч чалавек		1999 у % да 1989	У % да выніку	
Нацыянальнасць	1989	1999		1989	1999
Разам	10152	10045	99,0	100	100
У тым ліку:					
Беларусаў	7905	8159	103,2	77,9	81,2
Расейцаў	1342	1142	85,1	13,2	11,4
Палякаў	418	396	94,7	4,1	3,9
Украінцаў	291	237	81,4	2,9	2,4
Яўрэяў	112	28	24,8	1,1	0,3
Іншых	84	80	95,2	0,8	0,8
Не вызначыліся	0,1	3	-	-	-

Табліца 5

Размеркаванне насельніцтва Беларусі па нацыянальнасцях і мовах. 1999 г.

Нацыянальнасць	Колькасць (тыс.чал.)	З агульнай колькасці асобаў дадзенай нацыянальнасці ў %			
		Лічаць роднай мову сваёй нацыян.	Мова, на якой размаўляюць у хаце		
			Беларус.	Расейская	Іншыя
Разам	10045	81,9	36,7	62,8	0,5
У тым ліку:					
Беларусы	8159	85,6	41,3	58,6	0,1
Расіяне	1142	90,7	4,3	95,7	0,0
Украінцы	237	42,9	10,2	83,6	6,2
Палякі	396	16,5	57,6	37,7	4,7
Яўрэі	28	5,4	3,8	95,7	0,5

Табліца 6

Нацыянальны склад насельніцтва Гарадзенскай вобл. 1989-1999.

Колькасць	Тысяч чалавек		1999 у % да 1989	У % да ўсяго	
Нацыянал.	1989	1999		1989	1999
Разам	1163,6	1185,2	101,9	100	100
У тым ліку:					
Беларусы	702,2	738,2	105,1	60,3	62,3
Палякі	300,8	294,1	97,8	25,9	24,8
Расіяне	124,3	119,2	95,9	10,7	10,1
Украінцы	23,4	21,2	90,4	2,0	1,8
Літоўцы	3,1	3,0	96,0	0,3	0,2
Татары	2,5	2,2	87,5	0,2	0,2
Яўрэі	2,2	0,9	42,4	0,2	0,1
Іншыя	5,1	5,8	112,7	0,4	0,5
Не вызначылі нацыянальнасці	0,0	0,6	0,0	0,0	0,0

© PDF: Kamunikat.org 2013
© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

Панядзелак, 11

НАШЕ КИНО

9.05 Олег Видов и Людмила Савельева в приключенческом фильме Владимира Вайнштока "ВСАДНИК БЕЗ ГОЛОВЫ". СССР - Куба. 1973 г.
10.40 Валентин Кулик, Илья Рутберг, Мария Миронова и Александр Белявский в кинофельетоне Эдуарда Змойро "ИНОСТРАНЦЫ". (Из киноальманаха "СОВЕРШЕННО СЕРЬЕЗНО". 1961 г.).
11.00 Лекарство против стресса. Елена Проклова и Андрей Миронов в комедии Аллы Суриковой "БУДЬТЕ МОИМ МУЖЕМ". 1981 г.
12.25 "Обратная точка". "Женщина русского эмигранта" (передача о съемках фильма "Восток - Запад").
12.35 Марафон премьер на канале "Наше кино". Олег Меньшиков, Сандрин Боннэр, Сергей Бодров-мл., Татьяна Догилева, Богдан Ступка и Катрин Денёв в кинодраме режиссера Варнье "ВОСТОК - ЗАПАД". Франция - Россия - Болгария - Испания. 1999 г.
14.35 Мультфильм "Этого не может быть". 1990 г.
14.45 Дело №... Владимир Басов-мл., Лариса Гузеева и Юрий Беляев в детективе Анатолия Вехотко и Романа Ершова "ЧУЖИЕ ЗДЕСЬ НЕ ХОДЯТ". 1985 г.
16.00 КиНовости.
16.10 Наталья Гундарева, Владислав Стржельчик и Анатолий Равикович в комедии Александра Белинского "ТЕАТРАЛЬНЫЕ ИСТОРИИ". 1976 г.
16.55 Владимир Князев в кинодраме Вячеслава Сорокина "ПЛАТА ЗА ПРОЕЗД". 1986 г.
18.25 Алиса Фрейндлих и Игорь Владимиров в фильме Эры Савельевой и Татьяны Березанцевой "СТАРОМОДНАЯ КОМЕДИЯ". 1978 г.
19.55 Вечера с Конан Дойлом. Вечер 9-й. "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛОКА ХОЛМСА И ДОКТОРА ВАТСОНА. СОКРОВИЩА АГРЫ". Режиссер Игорь Масленников. В ролях: Василий Ливанов, Виталий Соломин, Рина Зеленая, Борислав Брондуков, Екатерина Зинченко, Виктор Проскурин, Павел Кадочников, Сергей Шакуров. 2-я серия. 1983 г.
21.10 КиНовости.
21.20 Виктор Степанов и Иван Мартынов в кинопритче Бахыта Килибаева "ГОНГОФЕР". 1992 г. Д-13.
22.55 Завтра в программе.
23.00 Эксцентрическая комедия Александра Довженко "ЯГОДКА ЛЮБВИ". 1926 г.
23.25 Николай Надемский, Семен Свашенко и Лесь Подорожный в кинопоэме Александра Довженко "ЗВЕНИГОРА". 1927 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.
9.45 Такеши Китано в драме "ФЕЙЕРВЕРК" (Япония). Д-13.
11.25 Календарь "Мира кино". Брайан Де Пальма.
11.40 Шон Бин в военно-приключенческом боевике "БУРЯ В ПУСТЫНЕ" (Великобритания - ЮАР). Д-13.
13.40 Сара Тоньяцци и Валерия Д'Обичи в фильме "МАРТА" (Италия). Д-13.
13.50 Дэн Эйкройд и Чеви Чейз в комедии Джона Лэндиса "ШПИОНЫ, КАК МЫ" (США). Д-13.
15.30 Чоу Юн-Фат в полицейском боевике Ринго Лэма "НЕБЕСА В ОГНЕ" (Гонконг). Д-13.
17.20 КиНовости.
17.35 Дэн Хэггерти, Брайан О'Коннор и Камерон Смит в фантастическом боевике Дэвида Прайора "НОЧНЫЕ ВОЙНЫ" (США). Д-13.
19.05 Календарь "Мира кино". Брайан Де Пальма.
19.20 Карен Аллен и Бриттани Мерфи в драме Расса Брэндта и Брайана Де Пальмы "ПАДАЮЩИЕ НЕБЕСА" (США). Д-13.
20.55 КиНовости.
21.05 Джефф Голдблюм и Миранда Ричардсон в мистическом триллере "ИЗВРАЩЕННАЯ ОДЕРЖИМОСТЬ" (Испания - Франция). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 "Шахматное обозрение"
10.10 Теннис. Открытый чемпионат США. Лучшие матчи
15.00 "Олимпийский пресс-центр"
15.15 "Лучшие атлеты века". Александр Иваницкий
16.00 "Горячий песок". Тележурнал
16.30 "Железный фактор". Тележурнал
17.00 Плавание. Чемпионат США. Часть 1-я
18.00 "Пресс-центр"
18.15 Конкур. Этап Кубка мира. Передача из "Лужников". День 1-й
19.15 "Лучшие атлеты века". Жан Гальфьон
20.05 "Большой ринг"
22.05 Теннис. Открытый чемпионат США. Мужской парный финал. В перерыве (23.00) - Новости

Аўторак, 12

НАШЕ КИНО

9.05 Наталья Гундарева, Владислав Стржельчик и Анатолий Равикович в комедии Александра Белинского "ТЕАТРАЛЬНЫЕ ИСТОРИИ". 1976 г.
9.50 КиНовости.
10.00 Владимир Князев в кинодраме Вячеслава Сорокина "ПЛАТА ЗА ПРОЕЗД". 1986 г.
11.30 Алиса Фрейндлих и Игорь Владимиров в фильме Эры Савельевой и Татьяны Березанцевой "СТАРОМОДНАЯ КОМЕДИЯ". 1978 г.
13.00 Сериал. "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛОКА ХОЛМСА И ДОКТОРА ВАТСОНА. СОКРОВИЩА АГРЫ". 2-я серия. 1983 г.
14.15 Виктор Степанов и Иван Мартынов в кинопритче Бахыта Килибаева "ГОНГОФЕР". 1992 г. Д-13.
15.50 КиНовости.
16.00 Кинокалендарь. К юбилею Кирилла Лаврова. Кирилл Лавров в киноповести Ильи Гурина и Владимира Беренштейна "ВЕРЬТЕ МНЕ, ЛЮДИ". 1964 г.
17.45 Владимир Заманский в киноновелле Елены Цыплаковой "ГРАЖДАНИН УБЕГАЮЩИЙ". 1988 г.
18.25 Лекарство против стресса. Александр Калягин, Людмила Гурченко и Татьяна Догилева в комедии Виктора Трегубовича "ПРОХИНДИАДА, ИЛИ БЕГ НА МЕСТЕ". 1984 г.
19.50 Вечера с Конан Дойлом. Вечер 10-й. "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛОКА ХОЛМСА И ДОКТОРА ВАТСОНА. ДВАДЦАТЫЙ ВЕК НАЧИНАЕТСЯ".
21.10 КиНовости.
21.20 Андрей Ташков, Елена Цыплакова, Елена Коренева и Алексей Жарков в комедийной мелодраме Валерия Пендраковского "КОМУ Я ДОЛЖЕН - ВСЕМ ПРОЩАЮ". 1998 г.
22.45 Завтра в программе.
22.50 Звездный билет. Елена Кузьмина в кинодраме Григория Козинцева и Леонида Трауберга "НОВЫЙ ВАВИЛОН". 1929 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.
9.45 Аль Пачино и Китти Винн в драме Джерри Шатцберга "ПАНИКА В ШПРИЦ-ПАРКЕ" (США) Д-13.
11.35 Дэн Хэггерти, Брайан О'Коннор и Камерон Смит в фантастическом боевике Дэвида Прайора "НОЧНЫЕ ВОЙНЫ" (США). Д-13.
13.05 Карен Аллен и Бриттани Мерфи в драме Расса Брэндта и Брайана Де Пальмы "ПАДАЮЩИЕ НЕБЕСА" (США). Д-13.
14.40 Джерри Тримбл, Мелисса Энн Мур и Деннис Хейдн в боевике Сирио Сантьяго "ОДИН В ПОЛЕ ВОИН" (США). Д-13.
16.00 На тропе войны в "Мире кино". Гойко Митич и Барбара Брыльска в вестерне "БЕЛЫЕ ВОЛКИ" (ГДР - Югославия). С.
17.35 КиНовости.
17.50 Дэвид Кэррадайн в фантастическом боевике Фреда Олена Рэя "ПОЛКОВОДЦЫ 3000" (США). Д-17.
19.15 Робин Уильямс, Питер О'Тул и Джоанна Кэссиди в комедии Гарольда Рамиса "КЛУБ "РАЙ" (США). Д-13.
20.50 Аль Пачино и Китти Винн в драме Джерри Шатцберга "ПАНИКА В ШПРИЦ-ПАРКЕ" (США) Д-13.
22.40 КиНовости.
22.50 - 0.25 Кевин Диллон и Ник Манкузо в триллере Марка Л.Лестера "ДИТЯ УБИЙЦЫ" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 "Железный фактор". Тележурнал
10.10 Конкур. Этап Кубка мира. Передача из "Лужников". День 1-й
11.10 Плавание. Чемпионат США. Часть 1-я
12.10 Аэробика
12.35 Теннис. Открытый чемпионат США. Лучшие матчи
14.15 "Лучшие атлеты века". Жан Гальфьон
15.00 "Олимпийский пресс-центр"
15.15 Теннис. Открытый чемпионат США. Лучшие матчи
17.15 Плавание. Чемпионат США. Часть 2-я
18.15 "Пресс-центр"
18.30 Конкур. Этап Кубка мира. Передача из "Лужников". День 2-й
19.30 Гонки на катерах. Чемпионат мира в классе 1. Передача из Норвегии
20.15 "Пресс-центр"
20.30 Гимнастика. Чемпионат США. Часть 1-я
21.30 "Лучшие атлеты века". "Портрет без бронзы". Сергей Бубка
22.20 Теннис. Открытый чемпионат США. Женский парный финал. В перерыве (23.00) - Новости

Серада, 13

НАШЕ КИНО

9.05 Кинокалендарь. К юбилею Кирилла Лаврова. Кирилл Лавров в киноповести Ильи Гурина и Владимира Беренштейна "ВЕРЬТЕ МНЕ, ЛЮДИ". 1964 г.
10.50 КиНовости.
11.00 Владимир Заманский в киноновелле Елены Цыплаковой "ГРАЖДАНИН УБЕГАЮЩИЙ". 1988 г.
11.40 Александр Калягин, Людмила Гурченко и Татьяна Догилева в комедии Виктора Трегубовича "ПРОХИНДИАДА, ИЛИ БЕГ НА МЕСТЕ". 1984 г.
13.05 Сериал "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛОКА ХОЛМСА И ДОКТОРА ВАТСОНА. ДВАДЦАТЫЙ ВЕК НАЧИНАЕТСЯ".
14.25 Андрей Ташков, Елена Цыплакова, Елена Коренева и Алексей Жарков в комедийной мелодраме Валерия Пендраковского "КОМУ Я ДОЛЖЕН - ВСЕМ ПРОЩАЮ". 1998 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Борис Невзоров, Людмила Чурсина, Иннокентий Смоктуновский и Маргарита Терехова в историческом фильме Геннадия Васильева "РУСЬ ИЗНАЧАЛЬНАЯ". 2 серии. 1985 г.
18.20 Киносреда. Зигзаг удачи. Альгис Арлаускас, Светлана Аманова, Михаил Пуговкин, Михаил Кокшенов и Нина Гребешкова в эксцентрической комедии Леонида Гайдая "СПОРТЛОТО-82". 1982
19.55 Вечера с Конан Дойлом. Вечер 11-й. "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛОКА ХОЛМСА И ДОКТОРА ВАТСОНА. ДВАДЦАТЫЙ ВЕК НАЧИНАЕТСЯ".
21.15 КиНовости.
21.25 Алика Смехова в триллере Александра Баранова и Бахыта Килибаева "ЖЕНЩИНА ДНЯ". 1989 г.
22.50 Вера Марецкая, Николай Боголюбов, Лидия Смирнова и Петр Алейников в кинодраме Фридриха Эрмлера "ОНА ЗАЩИЩАЕТ РОДИНУ". 1943 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.
9.45 Кевин Диллон и Ник Манкузо в триллере Марка Л.Лестера "ДИТЯ УБИЙЦЫ" (США). Д-17.
11.20 На тропе войны в "Мире кино". Гойко Митич и Барбара Брыльска в вестерне "БЕЛЫЕ ВОЛКИ" (ГДР - Югославия). Д-13.
12.55 Дэвид Кэррадайн в фантастическом боевике Фреда Олена Рэя "ПОЛКОВОДЦЫ 3000" (США). Д-17.
14.20 Робин Уильямс, Питер О'Тул и Джоанна Кэссиди в комедии Гарольда Рамиса "КЛУБ "РАЙ" (США). Д-13.
15.55 КиНовости.
16.10 Синди Кроуфорд, Уильям Болдуин и Кристофер МакДональд в боевике Эндрю Сайпса "ЧЕСТНАЯ ИГРА" (США). Д-13.
17.40 Тимоти Боттомс, Линда Перл и Джордж Симс в мелодраме Харви Харта "ВЫСОКО В ГОРАХ" (США). С.
19.20 Рой Чоунг, Кэти Чоу и Майкл Вонг в боевике Гордона Чана "ПОЛИЦЕЙСКИЕ-ЗВЕРИ" (Гонконг). Д-17.
21.10 КиНовости.
21.25 Ана Фернандес, Хуан Фернандес и Мария Галиана в драме "ОДИНОКИЕ" (Испания). Д-13. Премьера.
23.05 - 0.45 Джек Скалиа, Сара Дуглас и Бентли Митчум в фантастическом триллере Майкла Рола "ПРОКЛЯТАЯ ГОРА" (Канада - Чехия). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Конкур. Этап Кубка мира. Передача из "Лужников". День 2-й
10.40 Гимнастика. Чемпионат США. Часть 1-я
11.40 Аэробика
12.05 Плавание. Чемпионат США. Часть 2-я
13.05 "Лучшие атлеты века". "Портрет без бронзы". Сергей Бубка
14.00 Олимпийская история. Атланта 1996 год. Часть 1-я
15.00 "Олимпийский пресс-центр"
15.15 Теннис. Открытый чемпионат США. Лучшие матчи
16.55 "Мастер-класс". Шахматная школа
17.15 "Гольф". Тележурнал
17.45 "Пресс-центр"
18.00 Конкур. Этап Кубка мира и "Кубок мэра". Передача из "Лужников".
19.30 "Кому в России нужен русский хоккей?"
20.00 "Пресс-центр"
20.20 Гимнастика. Чемпионат США. Часть 2-я
21.20 "Лучшие атлеты века". "Обмануть время". Александр Попов
22.00 Теннис. Открытый чемпионат США. Женский одиночный финал. В перерыве (23.00) - Новости

Чацвер, 14

НАШЕ КИНО

9.05 Борис Невзоров, Людмила Чурсина, Иннокентий Смоктуновский и Маргарита Терехова в историческом фильме Геннадия Васильева "РУСЬ ИЗНАЧАЛЬНАЯ". 2 серии. 1985 г.
11.25 КиНовости.
11.35 Лекарство против стресса. Альгис Арлаускас, Светлана Аманова, Михаил Пуговкин, Михаил Кокшенов и Нина Гребешкова в эксцентрической комедии Леонида Гайдая "СПОРТЛОТО-82". 1982 г.
13.05 Сериал. "ПРИКЛЮЧЕНИЯ ШЕРЛОКА ХОЛМСА И ДОКТОРА ВАТСОНА. ДВАДЦАТЫЙ ВЕК НАЧИНАЕТСЯ". Режиссер Игорь Масленников. В ролях: Василий Ливанов, Виталий Соломин, Рина Зеленая, Борислав Брондуков, Екатерина Зинченко, Виктор Проскурин, Павел Кадочников, Сергей Шакуров. 2-я серия. 1986 г.
14.25 Алика Смехова в триллере Александра Баранова и Бахыта Килибаева "ЖЕНЩИНА ДНЯ". 1989 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Олег Фомин, Борис Щербаков, Евгений Титов, Геннадий Сайфулин и Петр Вельяминов в кинодраме Марка Осепьяна "СТЕКЛЯННЫЙ ЛАБИРИНТ". 1989 г.
17.40 "Беседы о кино с Эммануилом Виторганом". Эмиль Лотяну.
18.05 Светлана Тома и Григоре Григориу в мелодраме Эмиля Лотяну "ТАБОР УХОДИТ В НЕБО". 1976 г.
19.40 Василий Бочкарев, Евгения Глушенко, Иннокентий Смоктуновский, Станислав Садальский и Галина Волчек в комедии Виталия Мельникова "УНИКУМ". 1983 г.
21.05 КиНовости.
21.15 Человек с ружьем. Виктор Авилов в боевике Андрейса Аболса "САФАРИ № 6". 1990 г.
22.45 Завтра в программе.
22.50 Леонид Дьячков и Михаил Глузский в киноафере Игоря Шадхана "ОПАСНЫЙ ЧЕЛОВЕК". 1988 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.
9.45 Рой Чоунг, Кэти Чоу и Майкл Вонг в боевике Гордона Чана "ПОЛИЦЕЙСКИЕ-ЗВЕРИ" (Гонконг). Д-17.
11.35 Тимоти Боттомс, Линда Перл и Джордж Симс в мелодраме Харви Харта "ВЫСОКО В ГОРАХ" (США). С.
13.15 Ана Фернандес, Хуан Фернандес и Мария Галиана в драме "ОДИНОКИЕ" (Испания). Д-13.
14.55 Синди Кроуфорд, Уильям Болдуин и Кристофер МакДональд в боевике Эндрю Сайпса "ЧЕСТНАЯ ИГРА" (США). Д-13.
16.25 Лорен Лэндон в приключенческом фильме "ЗЛАТОВЛАСКА И СОКРОВИЩА КРЕПОСТИ" (Испания - США). Д-13.
18.05 КиНовости.
18.20 День рождения звезды: Сэм Нил. Сэм Нил и Хелена Бонэм Картер в авантюрной трагикомедии Малкольма Моубрэя "МСТИТЕЛИ" (Великобритания - Франция). С.
19.55 Энтони Хопкинс, Мепна Траслер и Хью Ллойд в мелодраме "АВГУСТ" (Великобритания). Д-13.
21.30 Энтони Ла Палья в гангстерском боевике Майкла Суитцера "НИТТИ-ГАНГСТЕР" (США). Д-13.
23.05 КиНовости.
23.15 - 0.55 Уильям Ёрт и впервые на экране - Дрю Бэрримор в фантастическом фильме Кена Рассела "ИЗМЕНЕННЫЕ СОСТОЯНИЯ" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр"
9.15 Аэробика
9.40 Конкур. Этап Кубка мира и "Кубок мэра". Передача из "Лужников".
11.10 "Хомо-люденс". Человек-играющий.
11.40 "Мастер-класс". Шахматная школа
12.00 Аэробика
12.25 "Лучшие атлеты века". "Обмануть время". Александр Попов
13.05 "Гольф". Тележурнал
13.30 "Горячий песок". Тележурнал
14.00 Гимнастика. Чемпионат США. Часть 2-я
15.00 "Олимпийский пресс-центр"
15.15 "Кому в России нужен русский хоккей?"
15.45 Гонки на катерах. Чемпионат мира в классе 1. Передача из Норвегии
16.15 Олимпийская история. Атланта 1996 год. Часть 2-я
18.15 "Пресс-центр"
18.30 "Мир скорости". Тележурнал
19.00 "Хоккейный вечер"
19.30 "Хомо-люденс". Человек-играющий.
20.00 "Пресс-центр"
20.20 Баскетбол. Женщины. Олимпийская сборная США - олимпийская сборная Австралии
21.20 Теннис. Открытый чемпионат США. Мужской одиночный финал

Пятніца, 15

НАШЕ КИНО

9.05 Олег Фомин, Борис Щувалов, Евгений Титов, Геннадий Сайфулин и Петр Вельяминов в кинодраме Марка Осепьяна "СТЕКЛЯННЫЙ ЛАБИРИНТ". 1989 г.
10.45 КиНовости.
10.55 "Беседы о кино с Эммануилом Виторганом". Эмиль Лотяну.
11.20 Светлана Тома и Григоре Григориу в мелодраме Эмиля Лотяну "ТАБОР УХОДИТ В НЕБО". 1976 г.
12.55 Василий Бочкарев, Евгения Глушенко, Иннокентий Смоктуновский, Станислав Садальский и Галина Волчек в комедии Виталия Мельникова "УНИКУМ". 1983 г.
14.20 Человек с ружьем. Виктор Авилов в боевике Андрейса Аболса "САФАРИ № 6". 1990 г.
15.50 КиНовости.
16.00 Наталья Рычагова, Борис Токарев и Андрей Ростоцкий в киноповести Ильи Фрэза "ЭТО МЫ НЕ ПРОХОДИЛИ". 1975 г.
17.35 Мультфильм "Старая пластинка". 1982 г.
17.50 Черно-белое золото. Вия Артмане и Евгений Матвеев в мелодраме Михаила Ершова "РОДНАЯ КРОВЬ". 1963 г.
19.15 Киножурнал.
19.40 Лекарство против стресса. Светлана Немоляева, Кирилл Лавров и Юрий Томошевский в комедии Юрия Мамина и Аркадия Тигая "ГОРЬКО!" 1998 г.
21.15 КиНовости.
21.25 Дело №... Кирилл Лавров, Леонид Филатов и Елена Проклова в психологическом детективе Степана Пучиняна "ИЗ ЖИЗНИ НАЧАЛЬНИКА УГОЛОВНОГО РОЗЫСКА". 1983 г.
22.55 Завтра в программе.
23.00 Василий Лановой и Алла Демидова в кинодраме Дмитрия и Игоря Таланкиных "НЕЗРИМЫЙ ПУТЕШЕСТВЕННИК". 1998 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.
9.45 Уильям Ёрт и впервые на экране - Дрю Бэрримор в фантастическом фильме Кена Рассела "ИЗМЕНЕННЫЕ СОСТОЯНИЯ" (США). Д-17.
11.25 Келси Грэммер, Лорен Холли, Роб Шнайдер, Хэрри Дин Стэнтон, Брюс Дерн и Уильям Мэйсон в комедии "УБРАТЬ ПЕРИСКОП" (США). Д-13. Премьера.
12.55 Сэм Нил и Хелена Бонэм Картер в авантюрной трагикомедии Малкольма Моубрэя "МСТИТЕЛИ" (Великобритания - Франция). С.
14.25 Энтони Хопкинс, Мепна Траслер и Хью Ллойд в мелодраме "АВГУСТ" (Великобритания). Д-13.
16.00 Энтони Ла Палья в гангстерском боевике Майкла Суитцера "НИТТИ-ГАНГСТЕР" (США). Д-13.
17.35 КиНовости.
17.50 Джеймс Спейдер, Майкл Кейн и Сэм Шепард в романтической комедии Питера Йейтса "НОВОГОДНЯЯ ИСТОРИЯ" (Великобритания). С.
19.25 Стивен Ри, Хитер Локлир и Питер Грин в боевике Грега Яитанеса "КОНТРОЛЬНЫЙ ВЫСТРЕЛ" (США). Д-17.
20.55 Келси Грэммер, Лорен Холли, Роб Шнайдер, Хэрри Дин Стэнтон, Брюс Дерн и Уильям Мэйсон в комедии "УБРАТЬ ПЕРИСКОП" (США). Д-13. Премьера.
22.25 КиНовости.
22.40 Шэннон Твид в триллере Криса Бо "ОХОТА ЗА НАСЛЕДСТВОМ" (США). Д-17.
0.10 - 1.40 Ванесса Паради и Даниэль Отей в драме Патриса Леконта "ДЕВУШКА НА МОСТУ" (Франция). Д-13.

СПОРТ

9.00 "Олимпийский пресс-центр"
9.30 Джеймс Конноли - первый олимпийский чемпион
10.20 "Австралия принимает олимпиаду"
10.50 Церемония открытия летних Олимпийских игр в Сиднее. Прямая трансляция
14.00 "Олимпийский пресс-центр"
14.30 "Век олимпийский". Документальный фильм
17.15 Что нас ждет на Олимпиаде? Прогнозы и перспективы
19.30 "Австралия принимает олимпиаду"
20.00 Церемония открытия летних Олимпийских игр в Сиднее

Субота, 16

НАШЕ КИНО

9.05 Андрей Ростоцкий в киноповести Ильи Фрэза "ЭТО МЫ НЕ ПРОХОДИЛИ". 1975 г.
10.40 КиНовости.
10.50 Мультфильм "Старая пластинка". 1982 г.
11.05 Черно-белое золото. Вия Артмане и Евгений Матвеев в мелодраме Михаила Ершова "РОДНАЯ КРОВЬ". 1963 г.
12.30 Киножурнал.
12.55 Юрий Томошевский в комедии Юрия Мамина и Аркадия Тигая "ГОРЬКО!" 1998 г.
14.30 Елена Проклова в психологическом детективе Степана Пучиняна "ИЗ ЖИЗНИ НАЧАЛЬНИКА УГОЛОВНОГО РОЗЫСКА". 1983 г.
16.00 Олег Ефремов в мелодраме Инны Туманян "КОГДА Я СТАНУ ВЕЛИКАНОМ". 1978 г.
17.25 Людмила Гурченко, Михаил Жаров, Фаина Раневская и Олег Анофриев в музыкальной комедии Александра Файнциммера "ДЕВУШКА С ГИТАРОЙ". 1958 г.
18.55 Борис Щербаков, Михай Волонтир и Анатолий Кузнецов в боевике Михаила Туманишвили "СЛУЧАЙ В КВАДРАТЕ 36-80". 1982 г.
20.05 Анатолий Ромашин в кинодраме Никиты Михалкова "НЕОКОНЧЕННАЯ ПЬЕСА ДЛЯ МЕХАНИЧЕСКОГО ПИАНИНО". 1976 г.
21.45 Дело №... Игорь Шавлак, Юрий Бердников, Сергей Гармаш и Михаил Жигалов в детективе Юрия Бердникова "КРИМИНАЛЬНЫЙ ОТДЕЛ". 1997 г.
23.00 Лекарство против стресса. Евгений Миронов, Никита Михалков, Марина Неелова, Анна Михалкова и Олег Янковский в кинокомедии Сергея Газарова "РЕВИЗОР". 1996 г.

МИР КИНО

9.35 Ванесса Паради и Даниэль Отей в драме Патриса Леконта "ДЕВУШКА НА МОСТУ" (Франция). Д-13.
11.05 Шэннон Твид в триллере Криса Бо "ОХОТА ЗА НАСЛЕДСТВОМ" (США). Д-17.
12.35 Джеймс Спейдер, Майкл Кейн и Сэм Шепард в романтической комедии Питера Йейтса "НОВОГОДНЯЯ ИСТОРИЯ" (Великобритания). С.
14.10 Стивен Ри, Хитер Локлир и Питер Грин в боевике Грега Яитанеса "КОНТРОЛЬНЫЙ ВЫСТРЕЛ" (США). Д-17.
15.40 Экранизация. "КРЕСТОНОСЦЫ".
18.30 Кевин Клайн и Сигурни Уивер в комедии Айвана Райтмана "ДЭЙВ" (США). С.
20.20 Джим Кэрри и Камерон Диас в фантастической комедии Чарльза Рассела "МАСКА" (США). Д-13.
22.00 Микки Рурк. Микки Рурк и Ким Бейсингер в эротической мелодраме "9 1/2 НЕДЕЛЬ" (США). Д-17.
0.00 - 1.30 Памела Андерсон, Дэвид Кейт, Роберт Хэйс и Лео Росси в боевике Дэвида Прайора "ХОРОШИЙ ПОЛИЦЕЙСКИЙ, ПЛОХОЙ ПОЛИЦЕЙСКИЙ" (США). Д-13.

СПОРТ

1.45 Олимпийский пресс-центр
2.00 Триатлон. Женщины. Финал. Прямая трансляция
3.00 Стрельба. Пневматическая винтовка. Женщины. Финал. Прямая трансляция
3.30 Триатлон. Женщины. Продолжение прямой трансляции
4.20 Плавание. Предварительные заплывы
5.00 Волейбол. Женщины. Перу-Россия
6.45 Олимпийский пресс-центр
7.00 Стрельба. Пневматический пистолет. Мужчины. Финал. Прямая трансляция
7.30 Спортивная гимнастика. Мужчины. Команды
9.30 Олимпийский пресс-центр
10.00 Водное поло. Женщины. Канада - Россия. Прямая трансляция
10.55 Олимпийский пресс-центр
11.00 Плавание. Прямая трансляция
12.30 Фехтование. Шпага. Мужчины. Личное первенство
13.30 Олимпийский пресс-центр
13.45 Тяжелая атлетика. Мужчины. 56 кг.
14.15 Дзюдо. Женщины 48 кг, мужчины 60 кг
14.45 Олимпийский архив.
15.00 Гандбол. Мужчины. Россия - Египет
16.30 Волейбол. Женщины. Перу -Россия
17.45 Олимпийский пресс-центр
18.00 Баскетбол. Женщины. Куба - Россия
19.30 Бокс
21.00 Олимпиада. День 1-й. Лучшие трансляции дня
0.00 Футбол

Нядзеля, 17

НАШЕ КИНО

9.05 Олег Ефремов в мелодраме Инны Туманян "КОГДА Я СТАНУ ВЕЛИКАНОМ". 1978 г.
10.30 Олег Анофриев в музыкальной комедии Александра Файнциммера "ДЕВУШКА С ГИТАРОЙ". 1958 г.
12.00 Анатолий Кузнецов в боевике Михаила Туманишвили "СЛУЧАЙ В КВАДРАТЕ 36-80". 1982 г.
13.10 Памяти Анатолия Ромашина. Александр Калягин, Елена Соловей, Евгения Глушенко, Юрий Богатырев, Олег Табаков и Анатолий Ромашин в кинодраме Никиты Михалкова "НЕОКОНЧЕННАЯ ПЬЕСА ДЛЯ МЕХАНИЧЕСКОГО ПИАНИНО". 1976 г.
14.50 Дело №... Игорь Шавлак, Юрий Бердников, Сергей Гармаш и Михаил Жигалов в детективе Юрия Бердникова "КРИМИНАЛЬНЫЙ ОТДЕЛ". 1997 г.
16.00 Пушкинский дом. Валентина Титова, Олег Видов и Георгий Мартынюк в киноповести Владимира Басова "МЕТЕЛЬ". 1964 г.
17.15 Семен Морозов в комедии Виталия Мельникова "СЕМЬ НЕВЕСТ ЕФРЕЙТОРА ЗБРУЕВА". 1970 г.
18.50 Евгений Герасимов, Андрей Ростоцкий, Татьяна Догилева и Наталья Вавилова в приключенческом фильме Виктора Живолуба "БАРМЕН ИЗ "ЗОЛОТОГО ЯКОРЯ". 1986 г.
20.05 Алла Демидова, Татьяна Друбич и Давид Чубинишвили в киноновелле Ивана Дыховичного "ИСПЫТАТЕЛЬ". 1985 г.
20.30 Елена Яковлева в мелодраме Петра Тодоровского "ИНТЕРДЕВОЧКА". СССР - Швеция. 2 серии. 1989 г. Д-17.
23.00 Сергей Маховиков в криминальной драме Вячеслава Никифорова "РЕЙНДЖЕР ИЗ АТОМНОЙ ЗОНЫ". Россия - Беларусь. 1999 г. Д-13.

МИР КИНО

9.35 Экранизация. "КРЕСТОНОСЦЫ".
12.25 Майкл Йорк в драме Джорджа Кьюкора "ЖЮСТИНА" (США). Д-17. Премьера.
14.20 Кевин Клайн и Сигурни Уивер в комедии Айвана Райтмана "ДЭЙВ" (США). С.
16.10 Памела Андерсон, Дэвид Кейт, Роберт Хэйс и Лео Росси в боевике Дэвида Прайора "ХОРОШИЙ ПОЛИЦЕЙСКИЙ, ПЛОХОЙ ПОЛИЦЕЙСКИЙ" (США). Д-13.
17.45 Джим Кэрри и Камерон Диас в фантастической комедии Чарльза Рассела "МАСКА" (США). Д-13.
19.25 Дольф Лундгрен и Брайан Джеймс в боевике Джозефа Зито "КРАСНЫЙ СКОРПИОН" (ЮАР - США - Намибия). Д-13.
21.05 Анук Эме, Дирк Богард, Филип Нуаре и Майкл Йорк в драме Джорджа Кьюкора "ЖЮСТИНА" (США). Д-17. Премьера.
23.00 Александра Вуйчич и Брайан Браун в приключенческом фильме Криса Кадлиппа "ДОРОГАЯ КЛАУДИА" (Австралия). Д-13.
0.35 Малкольм МакДауэлл, Пол Меркурио и Клара Беллар в эротическом триллере Алекса Райта "ПЕРВЫЕ 9 1/2 НЕДЕЛЬ" (США). Д-17.

СПОРТ

1.45 Олимпийский пресс-центр
2.00 Перекличка. Триатлон. Мужчины. Финал. Спортивная гимнастика
4.30 Волейбол. Мужчины. Россия - Югославия. Прямая трансляция
6.00 Стендовая стрельба. Мужчины. Траншейный стенд
6.30 Баскетбол. Мужчины. Югославия - Россия. Прямая трансляция. В перерыве - Олимпийский пресс-центр
8.10 Спортивная гимнастика. Женщины. Команды.
9.45 Водное поло. Женщины. Австралия- Россия
10.15 Стрельба. Женщины. Пневматический пистолет. Финал. Прямая трансляция
10.45 Олимпийский пресс-центр
11.00 Плавание. Прямая трансляция
13.05 Фехтование. Женщины. Шпага. Личное первенство
13.40 Тяжелая атлетика. Мужчины. 62 кг.
14.10 Дзюдо. Мужчины. 66 кг. Женщины. 52 кг.
14.45 "Олимпийский архив"
15.00 Олимпийский пресс-центр
15.15 Баскетбол. Мужчины. Италия-Литва
16.45 Волейбол. Мужчины. Россия- Югославия
18.00 Баскетбол. Мужчины. Югославия-Россия
19.30 Бокс
21.00 Олимпиада. День 2-й. Лучшие трансляции дня
0.00 Футбол

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

Левую фару ад «Audi-100», б/у; новы фотаапарат «Зеніт-21SX»; узмацняльнік «Вега-122 АС50»; лічбавую магнітолу «Tomashi». Тэл. 73-00-00 (аб.95352).

«Масквіч-2140», на ходу, 1979 г.в., на запчасткі. Тэл. 44-45-41.

Трактар Т-40АМ, прычэп, бульбакапалку, плугі, матацыкл М-72. Тэл. 99-72-79 (увечары).

Дачу таварыства «Азот». Тэл. 31-23-97.

Дзвюхпакаёвую кватэру (2-і паверх) у раёне вуліцы Пушкіна: хатняя рэчы, сценка, кухня, стол, крэсла, канапа, трумо; а таксама каракулевую шубу. Тэл. 33-30-98.

Чатырохпакаёвую кватэру ў Наваградку (3-ці паверх, ёсць тэлефон). Танна. Альбо мяняю на кватэру ў Гродне. Тэл. 33-57-04 (запрасіць Аляксандра ці Марыну).

Прыватызаваны надзел у в.Зарыца (18 сотак). Тэл. 33-79-95.

Камп'ютар. Тэл. 44-69-03.

Універсальны кормазапарнік з нержавейкі. Тэл. 72-76-08.

Старыя піўныя бутэлькі з надпісамі на шкле. Тэл. 75-33-55.

Фотаапарат «Зеніт», у добрым стане, б/у. Танна. Тэл. 5-53-13 (запрасіць Дзіму).

TV «Электрон», вельмі танна; капот да аўтамабіля «Ford Sierra», танна. Тэл. 2-65-60.

Ложак, два крэслы, кухню, пральную і швачную машыны. Усё б/у. Тэл. 74-09-19.

Газавую пліту, б/у. Танна. Тэл. 47-18-21.

Картрыджы для 16-бітнай прыстаўкі «Sega» (па кошту 2,5 тыс. рублёў): Gemfire («Каштоўны агонь», прыгодніцкая ваенна-стратэгічная гульня); Mutant League Football (Мутанцкая футбольная ліга», амерыканскі футбол жахлівых мутантаў); Rock-N-Roll Rasing (аўтамабільныя гонкі іншапланецянаў); Ghost Busters («Паляўнічыя за прывідамі», прыгодніцкая гульня); 4-гульнёўку - Bare Knucle («Вуліцы гневу», баявая сюжэтная гульня, вулічныя бойкі), Caesar's Palace (азартныя гульні ў казіно: рулетка, косці, лато, 21 ачко, «аднарукі бандыт», відэапокер, скачкі, латарэя), Sonic-1 (прыгодніцкая гульня), Alien-3 (прыгодніцкі касмічны баявік па матывах к/ф «Чужыя»). Да ўсіх гульняў прыкладаюцца іх апісанні, коды, паролі, сакрэты, парады, гульнёвыя прыёмы. Тэл. 75-44-70.

Металічную цэпліцу пад шкло. Тэл. 75-33-55.

Швачную машыну, б/у. Тэл. 76-06-10.

Пральную машыну кшталту «Малютка»; паліраваную кніжную паліцу (да сцяны); кнігі мастацкай літаратуры (розныя). Тэл. 2-23-07.

Вясельную сукенку (вельмі танна), электрапрывад да швачнай машыны. Тэл. 76-46-53.

Швелер N16 (100 кг). Тэл. 99-56-12 (запрасіць Аркадзя).

КУПЛЮ

Рухавік да аўтамабіля «Fiat Uno». Тэл. 74-33-94.

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

Фоташтатыў. Тэл. 33-59-87.

ПАСЛУГІ

Расейская, ангельская, балгарская, беларуская, польская мовы: пераклады, індывідуальныя заняткі. Тэл. 2-85-77.

Ангельская мова: афармленне дакументацыі, анкетаў, пераклады. Тэл. 31-15-83 (запрасіць Аляксандра).

Рамонт каляровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэлетэксту. Ліц. N1243, выдадзеная МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

Рэпетытарства па ангельскай і нямецкай мовах. Пераклады. Тэл. 6-12-71 (пасля 18.00).

Ангельская мова для ўсіх. Тэл. 76-38-02.

Сканаванне фотаздымкаў (камп'ютарная апрацоўка) тэкстаў, распазнаванне, набор і раздрукоўка (на лазерным, струйным ды іншых прынтарах) на IBM PC (руск., анг.). Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

Рэпетытарства па фізіцы. Дапамагу ў рашэнні задач, кантрольных работаў. Тэл. 76-55-14 (запрасіць Юрыя).

Усё па ангельскай, лацінскай і беларускай мовах. Тэл. 33-21-83.

Выраб ксеракопіяў у вялікай колькасці. Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

Набор тэкстаў, табліцаў на камп'ютары. Раздрукоўка на струйным альбо матрычным прынтары. Танна. Не абавязкова на Вашай паперы. Тэл. 93-53-56.

Набор тэкстаў на камп'ютары, сканаванне, раздрукоўка на матрычным прынтары. Тэл. 76-55-16.

Ангельская мова: пераклады і кантрольныя работы. Хутка і якасна. Тэл. 31-15-83.

Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па методыцы Р.Фоля. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.XII.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

Кладу печы, каміны. Хутка, якасна, надзейна і прыгожа. Тэл. 6-46-32.

Доктар С.Каляда
Інтэнсіўная псіхатэрапія алкагалізму, залішняй вагі. Найноўшыя методыкі. Тэл. 74-35-46 (да 18.00). Ліц. N796 па 23 сакавіка 2004 г., МЗ РБ.

Відэаздымка. Якасна, прафесійна выканаем работы па стварэнню відэафільма пра Вашыя вяселле, лёс, юбілей, прэзентацыі. Мантаж, музычнае афармленне, цітры. Выканаем работы па ўтварэнню відэакліпа, рэкламнага роліка. Ліц. N613, выдадзеная МК да 2004 года. Выязджаем на месца здымкі на сваім транспарце. Наш адрас: 231900, Гарадзенская вобласць, г.Ваўкавыск, а/с 17, тэл. 2-34-86.

РОЗНАЕ

Здаю пакой студэнтам. Тэл. 6-66-96.

Шукаю працу на прадпрыемстве па рамонту і зборцы мэблі. Тэл. 44-39-15.

Ахвотныя атрымаць кнігу Міколы Ермаловіча «Беларуская дзяржава Вялікае Княства Літоўскае» дашліце замову, свой паштовы адрас і 2300 рублёў Алесю Міхайлавічу Сабаленку, п/с 268, 220131, Менск-131. Кнігу атрымаеце праз пошту. У Менску кнігу можна набыць у сядзібе ТБМ, што месціцца па адрасу: г.Менск, вуліца Румянцава,13; тэл. 284-85-11.

Просьба да тых, хто знайшоў згубленую 29 жніўня карычневую папку з брашурай і дысертацыяй на імя А.А.Брусевіча, патэлефанаваць на нумар 31-75-46 альбо звярнуцца на адрас: вуліца Брыкеля, д.16, кв.81.

Шукаю працу на прадпрыемстве па нарэзцы пратэктару шынаў легкавых, грузавых машынаў усіх марак. Тэл. 44-39-15.

Замаўляйце і чытайце «Голас Краю» - газэту беларускіх нацыяналістаў. Адрас для кантактаў: 220037, г.Менск, а/с 49.

Кнігу С.Астраўца «Цэнзарскія нажніцы» можна замовіць на выставе беларускай аўдыё-відэа-кнігапрадукцыі. Акрамя гэтага, на выставе з'явіліся новыя нумары часопіса «Arche»: «Arche-Скарына». Чакаем вас кожным панядзелак і сераду з 17.00 да 20.00 па адрасу: г.Гродна, вуліца К.Маркса,11, 2-і паверх. Тэл. 2-34-68, 72-11-83 (запрасіць Андрэя).

Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклейванні падэшваў у абутку. Тэл. 31-77-41 (у любы зручны для вас час).

Шукаю працу на прадпрыемстве па абіўцы мяккай мэблі. Тэл. 44-39-15.

Будзем удзячныя за любую інфармацыю пра школьныя выдавецкія ініцыятывы на Гарадзеншчыне. Лістуйце: 230009, Гародня, а/с 30, ЛІЦЭЙ плюс ці yunela@mail.ru

Студэнцкі білет ГрДзУ N98014 на імя Тацяны Леанідаўны Дзеружэнка лічыць несапраўдным.

Супрацоўнікі рэдакцыі ПАГОНІ нагадваюць чытачам, якія дасылаюць аб'явы ў рубрыку «Знаёмствы», пра неабходнасць указваць напрыканцы купона нумар паштовага аддзялення сувязі і сваёй абаненцкай скрыні, альбо пакідаць наступную інфармацыю: індэкс паштовага аддзялення, «да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ці іншага дакумента...»; ці прыходзіць у рэдакцыю з купонам аб'явы і сваім пашпартам. Гэта дасць усе падставы меркаваць, што абвесткі наконт знаёмстваў належаць менавіта вам, шаноўныя чытачы, а не тым, хто жадае з вас пажартаваць.

ЗНАЁМСТВЫ

Марыя, 21/165 (дачцэ 6 месяцаў), пазнаёміцца з маладым чалавекам да 30 гадоў, без шкодных звычак. Пісаць: 230019, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта КН 0355974.

Жанчына, 44/164, пазнаёміцца з мужчынам ад 40 да 50 гадоў, які не курыць, не схільны да паўнаты. Пісаць: 230026, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта КН 0156796.

Мужчына, 45/170/70, вадзіцель, пазнаёміцца з адзінокай жанчынай для стварэння сям'і. Кватэры, на жаль, не маю; затое - без шкодных звычак. Пішыце мне на адрас: 230015, г.Гродна-15, да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта ДР N563458.

Жанчына, 46/164/70, шукае адзінокага мужчыну да 55 гадоў, здольнага быць гаспадаром у сваёй хаце. Лісты дасылайце на адрас: 230019, г.Гродна-19, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта КН 0151275.

Жанчына, 34/167, спадзяецца на сустрэчу з надзейным, прыстойным мужчынам з мэтай стварэння сям'і. З МПВ прашу не пісаць. Дасылайце лісты на адрас: 230024, г.Гродна, а/с N27.

Тацяна, 19/173, студэнтка ГрДзУ, з задавальненнем пазнаёміцца з сур'ёзным і прыстойным маладым чалавекам, не пазбаўленым пачуцця гумару, для сур'ёзных адносінаў. Пісаць: 230003, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта КН 0229658.

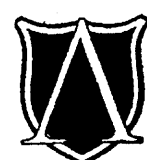

ТАА «Лунгвен»

Вы хочаце піць чыстую ваду? - Купляйце фільтры.

А можа, Вы хочаце піць чыстую ваду і адначасова вылечыцца ад дысбактэрыёзу, язвы, гіпертаніі ды многіх іншых хваробаў, правесці прафілактыку супраць рака? - Пытайце ў аптэках «Рэліктавы крэмень-1».

Тэлефоны для аптовых пакупнікоў (0152) 75-09-30, (01564) 333-59.

АБ'ЕКТЫЎНА ПРА РЭАЛЬНАЕ

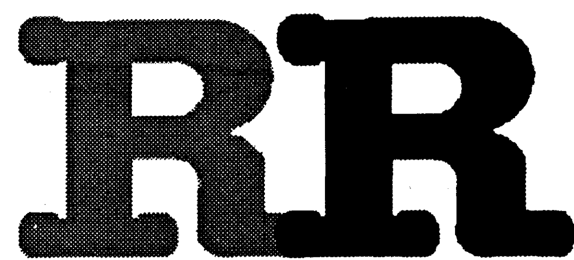

РАДЫЁ РАЦЫЯ

НА КАРОТКІХ ХВАЛЯХ

6165 кГц (49 м) 21:00-23:00
6035 кГц (49 м) 07:00-09:00

WWW.RACYJA.PL

220102 Мінск, а/с 144

Fuji Film

Запрашае наведаць фотасалон «Ландыш», дзе Вы зможаце зрабіць тэрміновыя каляровыя і чорна-белыя фотаздымкі на дакументы, а таксама партрэтныя, групавыя и вясельныя фотаздымкі.

Наш адрас: вул. Ажэшкі, 14; тэл. 72-25-09.

Запрашаем наведаць іншыя нашы пункты ў Гродне: вул. Савецкая, 19 (магазін «Гражына»); БЛК (Універсам, «Няміга-Фаварыт»); пр-т Я.Купалы (Універсам «Брэст»); вул. 40 гадоў Перамогі (магазін «Ніка»).

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка-археалагічны музей. Стары замак. Выстава «Гродна, адкрыты археалагамі». Авальная зала. Выстава «Кітайскі народны касцюм». Сенатарская зала. Дзейнічае экспазіцыя «Зброя мінулых стагоддзяў»; выстава, арганізаваная Беларускім дзяржаўным музеем гісторыі рэлігіі, - «Вобраз маці Божай у іканапісу».

Галерэя «У Майстра» (вул. Кірава, 14). 7 верасня - першая персанальная выстава гарадзенскай мастачкі Алены Кузняцовай. Графіка.

Выставачная зала Саюза мастакоў. 7 верасня ў 16.00 - адкрыццё выставы каляровых фотаздымкаў памяці Віктара Заленскага.

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Выстава батыку вучняў восьмага класа сярэдняй школы N31.

Дызайн-галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Выстава антыкварыяту, керамікі, шкла, скуры і твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Выхадны дні: нядзеля, панядзелак.

Вуліца Паповіча. Чэшскі лунапарк «Прага» прапаноўвае: сучасныя атракцыёны, добрае абслугоўванне, папулярную музыку. Парк працуе штодня: з панядзелка па пятніцу - з 14.00 да 23.00; у суботу і нядзелю - з 11.00 да 23.00.

Палац культуры хімікаў. 7 верасня - Уладзімір Радзівілаў у канцэртнай праграме «Сон парадыста». Пачатак у 19.00. Кошт квіткоў - 500 руб. - 2 тыс. рублёў.

Моладзевыя дыскатэкі

Начны клуб «Клетка» - з 21.00 да 06.00 (чацвер - нядзеля).

Кінатэатр «Кастрычнік» - з 22.00 да 01.00 (акрамя панядзелка і аўторка). Працуе кафэ-бар (серада - нядзеля).

Палац тэкстыльшчыкаў - з 20.00 да 24.00 (у пятніцу), з 20.00 да 01.00 (у суботу), з 20.00 да 01.00 (у нядзелю).

Палац «Юнацтва» - з 20.00 да 01.00.

Калізей-2000. Начны клуб адчынены з 23.00 да 05.00, акрамя панядзелка - танцавальныя і стрыпцыз-шоу. Рэстаран працуе з 12.00 да 05.00.

Гатэль «Нёман». Начны клуб-казіно «777». Дзейнічае бар, танцавальнае шоу, казіно. Клуб адчынены з 20.00 да 06.00.

Газета ПАГОНЯ
Запрашае на працу
пенсіянераў, студэнтаў, школьнікаў і часова непрацуючых - для распаўсюджвання нашай газеты!
Тэл. 72-37-14, 72-29-96

ПАГОНЯ купон прыватнай бясплатнай аб'явы

33 Імя і прозвішча ____________________

Адрас (тэлефон) ____________________

Рубрыка ____________________

Тэкст ____________________

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013

«Аўгустоўскі канал - водны шлях еўрарэгіёна «Нёман»

У Польшчы выйшаў у свет даведнік для турыстаў «Аўгустоўскі канал - водны шлях еўрарэгіёна «Нёман». Гэта вынік сумеснай дзейнасці спецыялістаў, навукоўцаў і дзеячаў культуры дзвюх суседніх краінаў, а дакладней, іх прыгранічных абласцей - Гарадзенскай (РБ) і Падляскага ваяводства (РП).

Выданне гэтае даволі прэзентабельнае, інфармацыйна напоўненае, багата ілюстраванае фотаздымкамі. Складаецца з чатырох раздзелаў. Першы - пра гісторыю Аўгустоўскага канала, яго будаўніцтва ў 1824-1839 гадах. Другі раздзел прысвечаны апісанню воднага шляху ад першага да апошняга шлюзу з характарыстыкай тэхнічных аб'ектаў і пабудоваў. У трэцім раздзеле аўтары праводзяць чытача па Аўгустоўскаму каналу, які дзеляць на пяць этапаў: Гонендзе-Дзембув, Дзембув-Аўгустоў, горад Аўгустоў, Свабода-Кужынец і Кужынец-Немнава. Апісанні не абмяжоўваюцца толькі каналам, а ахопліваюць месцы ў непасрэднай блізкасці ці крыху аддаленыя ад яго, цікавыя сваёй гісторыяй. І, нарэшце, у апошнім раздзеле, што прысвечаны развагам пра лёс гэтага помніка воднага будаўніцтва, ёсць апісанне праекту стварэння Культурнага парка Канала Аўгустоўскага на польскім боку і выказванні розных людзей на тэму рэканструкцыі канала і вяртання ягонай воднасці. Сярод аўтараў тэкстаў - гарадзенскія гісторыкі Святлана Куль-Сяльверстава, Ігар Трусаў, Вячаслаў Швед, а фотаздымкаў - Юрый Палуцкі, Аляксандр Ласмінскі, Ігар Коршунаў, усе яны прадстаўляюць фотаклуб «Гродна».

На жаль, у Гродна патрапіла некалькі паасобнікаў даведніка для турыстаў. Іх атрымалі сааўтары выдання з беларускага боку. І гэта няправільна, лічыць гісторык Святлана Куль-Сяльверстава. Бо частка канала знаходзіцца на беларускай тэрыторыі, прычым гэтая тэрыторыя ў гістарычным плане самая цікавая. Наша насельніцтва таксама мае права атрымліваць інфармацыю пра Аўгустоўскі канал, тым больш у такім прыгожым афармленні. Аднак выданне рыхтавалася за грошы, атрыманыя ад Еўрасаюза польскім бокам. Гарадзенская дырэкцыя Еўрарэгіёна адмовілася дапамагчы фінансамі, спаслаўшыся на іх адсутнасць. Зараз супрацоўнікі Лабараторыі праблемаў рэгіянальнай культуры перакладаюць даведнік для турыстаў на рускую мову. Пераклад будзе аддадзены польскаму боку, пасля выйдзе яшчэ 500 паасобнікаў даведніка «Аўгустоўскі канал - водны шлях еўрарэгіёна «Нёман». Але пытанне пра тое, ці патрапіць штосьці з гэтага накладу ў Гродна, застаецца адкрытым. Зрэшты, як і тое, чаму палякі дадумаліся выпусціць даведнік па-польску, а беларускія навукоўцы аніяк не хочуць зрабіць яго па-беларуску!

Ніна Палуцкая

Нацыянальная структура насельніцтва Беларусі: 1989-1999

(Заканчэнне. Пачатак на стар. 5)

Гарадзеншчына аказалася адзінай вобласцю Беларусі, дзе большасць насельніцтва размаўляе па-беларуску (53,6 працэнта). На беларускай мове размаўляе таксама большасць палякаў і літоўцаў. Апроч гэтага, значная частка насельніцтва Гарадзеншчыны размаўляе на польскай, літоўскай, татарскай ды іншых мовах. Большасць з гэтых людзей размаўляе па-польску (1,4 працэнта). Беларусы сярод іх складаюць 0,5 тысячы чалавек.

Трэба таксама адзначыць, што за перыяд з 1989 года колькасць беларусаў, якія прызналі роднай мовай расейскую, зменшылася на 3,1 працэнта, палякаў - на 6,0 працэнта, расіянаў - на 7,8 працэнта, яўрэяў - на 10,4 працэнта. У той жа час звяртае на сябе ўвагу больш інтэнсіўнае, чым па ўсёй рэспубліцы змяншэнне колькасці яўрэйскага насельніцтва. Толькі 937 жыхароў Гарадзенскай вобласці ў 1999 годзе адзначылі сваю прыналежнасць да яўрэйскай нацыі.

Варта таксама адзначыць, што на пачатку 90-х гадоў ХХ стагоддзя працэсы русіфікацыі і саветызацыі насельніцтва Беларусі ў значнай ступені былі спыненыя. Распачаўся чарговы этап нацыянальна-культурнага Адраджэння народаў краіны. Беларусы, палякі, літоўцы, татары, яўрэі ды іншыя адраджалі свае культурныя традыцыі, стваралі сістэму вывучэння мовы ўласнай нацыянальнасці. Усё гэта спрыяла пашырэнню нацыянальнай самаідэнтыфікацыі сярод народаў Беларусі. Амаль упершыню ў ХХ стагоддзі гэтыя народы адчулі дзяржаўны клопат пра іх нацыянальна-культурнае развіццё. З'явілася рэальная магчымасць фармавання з розных этнасаў краіны палітычнай беларускай нацыі, галоўным крытэрыем прыналежнасці да якой з'яўлялася ўжо не этнічнасць, а дзяржаўная прыналежнасць. Гэты працэс суправаджаўся эміграцыяй часткі прышлага рускага насельніцтва, якой найцяжэй было прыняць факт існавання незалежнай беларускай дзяржавы, і вяртаннем на Радзіму значнай колькасці беларусаў з былых рэспублікаў СССР.

Іншым фактарам, які досыць моцна пачаў уплываць на нацыянальную структуру насельніцтва Беларусі, стаўся дэмаграфічны крызіс, першыя праявы якога сталі заўважальнымі ўжо напрыканцы 80-х - у пачатку 90-х гадоў. Вядома, што ў 1992 годзе нарадзілася прыблізна столькі ж дзяцей, колькі ў 1943 ваенным годзе. У сярэдзіне 90-х Беларусь, адпаведна ацэнкам дэмографаў, апынулася ў стане дэпапуляцыі.

У сярэдзіне 90-х гадоў дзяржаўная палітыка зрабіла даволі рэзкі паварот. Ён быў звязаны з імкненнем прэзідэнта Аляксандра Лукашэнкі і досыць уплывовых палітычных сілаў (уплывовая частка расейскай палітычнай эліты, камуністычныя партыі былых рэспублікаў СССР, велікарускія шавіністычныя арганізацыі ды іншыя) да адраджэння Савецкай імперыі. Гэты паварот выявіўся ў аднаўленні палітычнага курсу на русіфікацыю і саветызацыю насельніцтва і ў адмове ад умацавання дзяржаўнага суверэнітэту. Працэс беларусізацыі быў гвалтоўна спынены. Узніклі перашкоды ў правядзенні культурна-асветніцкай і грамадскай дзейнасці нацыянальных суполак Беларусі. У масавай свядомасці ізноў пачала пашырацца боязь быць заўважаным у прыналежнасці да той або іншай нацыянальнай супольнасці. Тым не менш, цалкам пераламіць тэндэнцыю нацыянальна-культурнага Адраджэння ўлады не здолелі. Лепшыя прадстаўнікі беларускай, польскай, літоўскай, яўрэйскай ды іншых супольнасцяў насуперак афіцыйнай пазіцыі кіраўніцтва беларускай дзяржавы працягваюць барацьбу за развіццё роднай культуры, за права кожнага чалавека на нацыянальнае самавызначэнне.

Табліца 7

Размеркаванне насельніцтва Гарадзенскай вобласці па нацыянальнасцях і мовах. 1999 г.

Нацыянальнасць	Колькасць (тыс.чал.)	З агульнай колькасці асобаў дадзенай нацыянальнасці ў %			
		Лічаць роднай мову сваёй нацыянальн.	Мова, на якой размаўляюць у хаце		
			Беларус.	Расейская	Іншыя
Разам	1185,2	69,3	53,6	44,7	1,7
У тым ліку					
Беларусы	738,2	87,9	60,5	39,4	0,1
Палякі	294,1	18,7	58,9	35,5	5,6
Расіяне	119,2	88,0	8,3	91,7	0,0
Украінцы	21,2	34,1	15,3	81,7	3,0
Літоўцы	3,0	60,2	39,3	30,6	30,1
Татары	2,2	12,8	43,9	55,7	0,4
Яўрэі	0,9	8,2	6,2	93,3	0,5

Алесь Смалянчук

У гонар беларускай зброі

«Мужныя рыцары! Няхай доблесць і мужнасць вашыя будуць варты слаўных Бацькоў!..»

Менавіта гэтыя словы славутага беларускага гетмана Канстанціна Астрожскага наскрозь прасякваюць новыя работы гарадзенскага мастака Дзмітрыя Іваноўскага. Вялізныя батальныя сцэны, створаныя мастаком, услаўляюць беларускіх ваяроў і прысвечаныя блізкаму святу - 8 верасня, Дню Беларускай Вайсковай Славы.

Сапраўдныя беларускія ваяры ў «Ажыўшай «Пагоні» Дзмітрыя Іваноўскага

Ідэя стварэння шэрагу падобных карцінаў выспявала ў майстра Іваноўскага ўжо колькі гадоў, аднак на палатно задумы пачалі класціся літаральна нядаўна, крыху болей за год.

На адной з карцінаў, якая мае назву «У гасцях у зайца», вялікі князь Гедымін са сваёй дружынаю завітаў у Гародню да Давыда Гарадзенскага пасля чарговага нападу крыжакоў. На тле разбітага ворага і Святой Каложы - дзве, безумоўна, значныя ў гісторыі Беларусі постаці глядзяцца досыць сімвалічна.

Тое, што адразу кідаецца ў вочы, калі глядзіш на сцэны бітваў, гэта зброя: алебарды, мячы, арбалеты, гарматы, тарчы. Як адзначае сам мастак, ён імкнуўся пазбегнуць штучнасці ў зброі, максімальна наблізіць яе да сапраўдных тагачасных узораў.

«Матэрыялы дасылаліся і з Польшчы, і з Нямеччыны, моцна дапамагалі і мясцовыя навукоўцы. У нашых людзей часцей за ўсё ўяўленне пра беларускае войска - касінеры, сяляне ўзялі касу і пайшлі ваяваць. Насамрэч, гэта было ўзбраенне не горшае за крыжацкае. Нават Ягайла, калі ішла Грунвальдская бітва, даў загад сваім ваярам павязаць праз плячо саламяныя жгуты, каб можна было адрозніць нашых рыцараў ад нямецкіх. Гэта сведчыць пра элітарнасць беларускай зброі».

А прэзентаваць свае работы гарадзенцам мастак збіраецца незвычайным чынам. Убачыць іх можна будзе на святочнай выставе, прымеркаванай да Дня Беларускай Вайсковай Славы. Яна адкрыецца 8 верасня а 15-й гадзіне ля помніка Сакалоўскаму проста пад адкрытым небам.

Да свята застаўся толькі адзін дзень. Таму, на жаль, галоўную святочную карціну - даніну герою Аршанскай бітвы Канстанціну Астрожскаму - мастак наўрад ці паспее скончыць. Спадзяемся, што яе разам з іншымі творамі Дзмітрыя Іваноўскага можна будзе пазней пабачыць на выставе, што плануе адкрыць гарадзенская арганізацыя БНФ.

Павал Мажэйка

Гараскоп

♈ **Баран (21.03-20.04).** Нежаданне зменаў, ляноту і апатыю Вы абавязкова пераадолееце ў аўторак і дасягнеце даўно чаканых вынікаў на працы.

♉ **Бык (21.04-20.05).** Ці не варта крыху прытармазіць? Праводзьце як мага болей часу са сваёй сям'ёю і блізкімі сябрамі, асабліва ўдалечыні ад гарадской мітусні.

♊ **Блізняты (21.05-21.06).** Вам будуць неверагодна ўдзячныя тыя, хто на гэтым тыдні з Вамі нейкім чынам сутыкнецца. Імкненне быць у згодзе з усімі надзвычай Вас задаволіць.

♋ **Рак (22.06-22.07).** Зоркі абяцаюць падараваць Вам шэраг прыемных сюрпрызаў, звязаных не толькі з працай. Найбольш адказныя справы плануйце на пятніцу.

♌ **Леў (23.07-23.08).** Менавіта на гэтым тыдні дасягнеце мэты, пастаўленай на мінулым. Скарыстайцеся парадамі сваякоў у чацвер і пятніцу.

♍ **Панна (24.08-23.09).** Паспрабуйце не прымаць неабдуманых рашэнняў: Фартуна будзе выпрабоўваць Ваш характар, і Вы рызыкуеце нарабіць даволі шмат памылак.

♎ **Шалі (24.09-23.10).** Вас уразіць спагадлівасць у дачыненні да сяброў і Ваша жаданне выканаць любы капрыз партнёра(-кі) напрыканцы тыдня.

♏ **Скарпіён (24.10-22.11).** Найбольш напружанымі стануцца для Вас першыя тры дні гэтага тыдня. Будзьце надзвычай асцярожнай(-ым).

♐ **Стралец (23.11-21.12).** Не даводзьце сябе да ператамлення і нервовых зрываў Вашымі сямейнымі праблемамі. Варта не прымаць блізка да сэрца верагодныя фінансавыя непрыемнасці.

♑ **Казярог (22.12-20.01).** У другой палове тыдня справы на любоўным фронце палепшацца. Удала адпачнеце ў нядзелю, калі загадзя ўсё прадумаеце.

♒ **Вадалей (21.01-19.02).** Такое адчуванне, быццам нехта спецыяльна стварае на Вашым шляху перашкоды. Не зважайце на іх. Усё ў Вас атрымаецца!

♓ **Рыбы (20.02-20.03).** Паспрабуйце не бянтэжыцца ні ў якіх сітуацыях. Прыкладзіце ўсе намаганні, каб Вашыя сямейныя адносіны не далі расколіну.

ПАГОНЯ
Заснавальнік: культурна-асветніцкі фонд "Бацькаўшчына"

Адрас рэдакцыі: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11. Тэл.72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96. E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскім абласной унітарным паліграфічным прадпрыемстве «Гродзенская друкарня» Адрас: 230023, г.Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Замова 2782 Наклад 7 140
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 6.09.2000 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае пададзеным рэдакцыяй дыяпазітывам.
Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны рэдактар Мікола Маркевіч

Камп'ютарны набор: Аксана Бурдзюк, камп'ютарная вёрстка: Аляксей Салей

© PDF: Kamunikat.org 2013 © Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2013